

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

ĐẠI ĐƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. - Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiểm-sắc-bổ-hườn (Trị bệnh đờn ông suy nhược)	Mỗi ve giá.	2 \$ 00
2. — Phụ-khoa Kim-phụng-hườn (Đờn bà huyết hư khí suy)	Mỗi hộp 2 hờn giá.	1 00
3. — Họa-đám chf-khái (Trị bệnh ho)	Mỗi gói giá.	0 15
4. — Nổi khoa cang-co-tang (Trị bệnh con nít)	Mỗi gói giá.	0 25
5. — Thần hiệu phát-linh-tàng (Trị chứng nóng lạnh)	Mỗi gói giá.	0 16
6. — Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích)	Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7. — Sru-độc-linh-được (Trị bệnh hoa liễu)	Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá.	3 00
8. — Thần hiệu nhân-được-thủy (Trị bệnh con mắt)	Mỗi e giá.	1 00
9. — Thanh-tang-nuôn (Thuốc xổ)	Mỗi ve giá.	0 10
10. — Phong thấp cạo urye (Thuốc dân tr các chứng bệnh phong thấp)	Mỗi miến giá.	0 20
11. — Sánh-phát-bá-thổ-giư (Thuốc nước axít cho nước tọc)	Mỗi ve giá.	0 30
12. — Bạch-trợ-cao (Trị các chứng bệnh đau đầu)	Mỗi ve giá.	0 60
13. — Bạt độc được cao (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghê chốc)	Mỗi ve giá.	0 30
14. — Trần-châu-phần (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi)	Mỗi ve giá.	0 35
15. — Tã sanh được tuý (Trị các chứng bệnh cảm-mạo, chét nước và thời-khí)	Mỗi hộp giá.	0 10
16. — Bạch thọ giư (Đầu bạc hà) ve nhỏ giá 0\$20. — ve lớn.		0 40
17. — Tiếng được cao (Trị bệnh lá)	Mỗi gói giá.	0 20
18. — Chấn phần sanh cơ tang (Trị các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
19. — Ngoại khoa trừ độc thụ (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
20. — Nha thông được tuý (Trị bệnh cảm)	mỗi gói giá.	0 05
21. — Vạn ứng nư phát tra (Trị bệnh cảm)	mỗi gói giá.	0 05
22. — Vi-tê-sanh trật dã nướn (Hoặc te cây, hoặc đánh đập)	Mỗi hộp giá.	0 50
23. — Dầu Essence de Menthe hiệu Nui-lien-Dương, Mỏ ve giá.		0 25
24. — Vạn ứng phũ đơn (Trị bệnh nhức đầu đau bụng tức ngực).		0 10
25. — Dầu đậu khấu (Nhứt đầu nóng lạnh số muối)	Mỗi ve giá.	0 10
26. — Bông gòn thuốc (Đề bỏ rí ghê)	Mỗi gói giá.	0 20
27. — Mộng-tiên-trà (Trà bổ a-phận)	Giá mỗi gói là.	1 40
28. — Tây-thi-lộ hương-thủy, Mỗi ve giá.		0 50
29. — Lạp chỉ đao thương được-thủy, Mỗi ve giá.		0 50
30. — Vạn-trung nhị-thiên-dầu, Mỗi ve giá.		0 26
31. — Sát nha hương-phấn, mỗi hộp giá.		0 30
32. — Vạn trung bổ tá dầu mỗi ve giá.		0 20
33. — Cầm-hạp ninh thần bổ thần hườn, mỗi hộp sáu hườn giá.		0 80
34. — Dầu chổi.	{ Ve lớn giá. . . . . 0 40 { Ve nhỏ giá. 0 20	
35. — Hoa-lộ-thủy.	{ Hiệu nhứt, mỗi ve giá. . . . . 0 40 { Hiệu nhì, mỗi ve giá. . . . . 0 40 { Hiệu ba, mỗi ve giá. . . . . 0 25 { Hiệu tư mỗi ve giá. 0 15	

Bổ-đường hàng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài hao tổn bạc ngàn mà in ra mấy ngàn cuốn « Được tách phục pháp » (Chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kỳ lạ) để dành mà cho thân-cứu; nếu vị nào có gởi thơ xin, thì Đôn đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale G. ARDIN.
Tirage : 1.800 exemplaires.

Le Directeur-Gérant : NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Hg: ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

18e ANNÉE
NĂM THỨ 18
Ngày 10 Juillet
1919

農 賈 茗 談

Số 418
Ngày mười 3 tháng sáu
NĂM KỶ-MUI

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN THÔNG CÒI BỔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... \$ 4 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 Đổi tiền..... 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 204.00 Six mois..... 12 00</p> <p><small>Les abonnements sont payables d'avance</small></p>	<p>Chủ nhơn :</p> <p>F. CANAVAGGIO</p> <p>Tổng-lý, kiêm Chánh-định-bút :</p> <p>Nguyễn-chánh-Sát</p> <p>Đại-biểu :</p> <p>Đặng-thước-Liêng — Nguyễn-viên-Kiểu</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0m065 de large... 1\$50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Đôn-quan mà thương nghị.</p>
--	---	---

Direction, Rédaction et Administration : 53, rue Fellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Một nguồn lợi lớn. 2. Lối kiêu. — Các nước ký tên tờ Hòa-vớc. 3. Bàn về sự xuất cảng. — Cho xuất cảng lúa gạo. 4. Thương-vụ luật-lệ. 5. Bã mường mà lại thêm vui. 6. Cáo thị. 7. Trung Nhứt bất hòa	8. Ý kiến của giáo-sư Yoshino. 9. Đồng-dương thời sự. 10. Ông quan hai Nguyễn-văn-Xuân. 11. Cuộc kinh-tế cứu dân Nam-kỳ. 12. Nước đầy không xao. 13. Ai tin — Tri sanh giũ diều. 14. Lỡ cảm tạ. 15. Tủy Kiêu. 16. Ai làm được.

房藥大堂天二

NHỊ-THIÊN-DU'NG

TIỆM LỚN TẠI QUAN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ lớn. — Téléphone N° 358

PHU-KHOA KIM-THUNG
 1 năm mà đến là khác
 hơn độn-ong thì chỉ
 có 2 điều: 40 đường-
 kinh, 20 năm-đế mà
 thôi. Nên hệ muốn
 sanh con thì trước hết
 phải lo cho đờng-
 kinh đều đặn. Nếu
 thì khô mà có thai cho
 đặng, hễ là phân nhiều,
 gộc bết ngổ-đơn,
 lục-dâm, hoặc tại lo,
 rêu, hoặc-ực, ru-huật
 trong lòng, làm cho
 khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đến
 cũng do nơi đờng-kinh không đều mà ra.

Tiền tài đây, từ ngày dùng phương thuốc mầu-
 nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng gin
 lừng câu giới cho đời, lưa những thuốc thì gia
 công chế ra mà làm hươu để trị cho các chứng
 bệnh đờn-bà đến ứng dụng hết.

Còn như bình thời mà thường ứng thuốc này,
 thì khí huyết đầy đủ, chứng hết sanh bệnh, mà
 rồi sanh con dễ chầu cũng nhiều, chỉ như đờn-bà
 có thai mà ứng thuốc này, thì lại đặng an thai
 hẳn số, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa,
 hễ là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng
 bệnh đờn-bà hiện nghiệm như thần dược.

Chú trị các chứng kể ra sau này:

1. Đờng-kinh hoặc trễ, hoặc sớm, hoặc ít,
 hoặc nhiều:

2. Bạch-đái, Bạch-đâm, ra hoả không dứt.

3. Đờng kinh hoặc vàng đục, hoặc đen đen.

4. Khí huyết đều hư, đờng kinh không có.

5. Hoặc đờng kinh ra nhiều quá, như muốn
 lưa băng:

6. Đờng kinh đi nghẹn, sanh ra thể huyết,
 trong bụng thì đau:

7. Thân thì chẳng yên, xấy-xửm mà mệt,
 ăn uống không tiêu:

8. Đau lưng, mỏi chân, vàng mắt, óm gáy:

9. Thai đặng chẳng yên, trong bụng đau buồn
 có thể dễ ó hay mà đau, hoặc 14-15
 tháng ra.

10. Sản phụ; mỗi ngày phải uống 1 hươu,

Với nước trà. Còn đờn-bà dễ thì phải dùng nước
 dái con nít mà uống với nước thuốc.

CU' AN: Những đồ sòng-si, lạnh lẽo, cũng
 là đồ rang-đường nóng này, độc-dịch chẳng nên
 dùng.

Mỗi hộp 2 hươu, giá là..... 1 \$ 00

THUỐC SANH ĐƯỢC THỤY

Hiện nay là đời Y-học phát minh,
 cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu
 càng ngày càng tiến hơn nữa, nhưng
 mà đời càng tiến hóa chừng nào, bệnh
 lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng
 này, cho nên phép làm thuốc cũng phải
 tùy cơ: mà chế luyện thì mới thích hợp
 thời người Nay Bồn-đương có chế một
 thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu
 hơn trị các chứng kể ra sau này:

Về các chứng ban,
 Bồn mùa cảm mạo,
 Nóng lạnh nhất đầu,
 Thời chứng dịch hạch,
 Hoả loạn mửa ỉa,
 Đau bụng sinh bụng,
 Trùng phong trứng đám,
 Bật tỉnh nhơn sự,
 Cảm gió sanh ho,
 Kiệt máu kiệt đám,
 Nhứt mũi cùng minh,
 Tinh thần bất hoạt,
 Trùng thứ phát nóng,
 Thủ thổ bất phục,
 Vị chẳng tiêu hóa,
 Bị ghê dạ sống,
 Sợn phong chanh-trét,
 Đa ngứa nổi sần,

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần
 uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều
 hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt
 đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 8 tháng

uống 3 giọt, uống với nước trà có nít
 giã lén uống một lần, trong tiếng ngoài
 thos, rồi nên uống hươu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
 Mỗi 10 ve..... 0 90

NHỊ-KHOA-CÁNG-CO-TÁNG

Chả trị con nít chòm-mung kính phong, các
 chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo thường hàng, mình nóng, mặt đỏ,
 đăm ngứa-chen con mắt lờn, hoặc trợn-trợn,
 cứng-ràng, cứng-làm, hải tinh nhơn sự, miệng
 mũi trong ỉa ỉ, trong ruột đùn đùn, hơi thở hôi
 khè mà ấm ra ho, hoặc khát đăm và giọt tay giọt
 chơn, đờng dài nứt bẻn, hoặc miệng mồm khô
 khau lại hay khác trước, ỉa là chứng CAP-KINH-
 PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc
 tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mửa, khi
 là rớt tay, rớt chơn, da mặt xanh, vàng mắt, óm
 gáy, khô khè, có sứt, ăn uống chẳng đặng, hoặc
 có nước mắt đăm ngủ con mắt không nhắm
 đờng dài đờng tiểu không tiêu, tay chơn lạnh
 ngắt, rết thì chẳng hết, ỉa là chứng HẠNG-
 KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà
 uống với thuốc tán này lập tức thấy hiện nghiệm.

QUỐC ĐƠN: Con nít trong tháng từ 3 tháng
 uống mỗi ngày 1 gói phân làm 3 lần. Từ 4 tháng
 tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Trẻ tuổi sắp
 lên mỗi ngày uống 3 lần mỗi lần 1 gói. Còn con
 nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày
 cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì sẽ
 đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

BẠCH TRƯỚC CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc
 đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng,
 hoặc lậu kế lậu huyết chảy ra đăm đờ,
 có thể phép mà dùng thì hết, ỉa ỉa trừ
 được các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hộp đặng có gói cách dùng.

Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 60

TRẠI THỢ MỘC MICHEL

Nguyễn-hiệp-Hòa

TẠI-CHỢ LÁI-THIỀU

Tại trại tôi có đóng sảng các món là:
 Bún ăn mặc-đá dai, có cần hai kiêu. — Bún
 ăn mặc-đá trơn có kể thành. — Bún
 ăn mặc-gỗ liễn 4 kiêu. — Bún trộn 4
 trụ mặc-đá. — Bún trộn 4 trụ mặc-sây. —
 Bún rây cốt mặc liễn. — Bún lao 12 trụ.
 Bún kiách (salon). — Bún rựu (apéritif)
 3 kiêu. — Váng một chơn tiện, Váng 2
 hai, và váng ba. Tả lờ, chén ba kiêu,
 Tả đơ, Tả rựu (soufflé); giá món dờ
 (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiền
 (colosse) ghế bập-khì (scooters), ghế
 ngồi 5 kiêu, ghế đàng nguyệt, bàn viết
 3 kiêu, văng một bảng đá trắng có chơn
 tiện.

Làm theo kiểu kim thời, hàng cây
 trúc, cần lai, gỗ, toàn là cây dân mộc,
 thợ làm khéo léo tinh xảo, không giá dờ.

Xin quí ông có muốn dùng các món
 đồ chứng đờn trong nhà, thì xin gọi thợ
 hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại
 chợ Lái-Thiều đường ra Công-sai Áo
 (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi
 sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-ơ.

Cửa trại mộc
 các khế

Lời Rao

Kính cùng tên, bằng quan khách đặng
 hay: Nhà ngũ hiệu DƯƠNG-HUỖ-VANG-
 PHÁP, ở đường AMIRAL COURBET, môn
 bãi 58, Saigon, phòng vị sọc sọc tinh
 anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ
 hơn, lại gán gác chảnh Saigon, rất tiện
 bề cho quan khách tới lui, xin rộng
 lòng thì au một chiều thì sẽ rõ trong tiệm
 chúng tôi là hiền kinh ai là thế nào.

ANTOINE BÀU, Chủ kinh,
 N° 58, Amiral Courbet.

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE
 38, Rue de Canton, — Chợ lớn

Tiệm chính ở tại Quảng-đông, ông Lương-y Vi-tê-Sanh chế ra

Sau-Độc-Linh-Được

(TRƯỚC TRỊ BỆNH HOA-LIỀU)

Bệnh Hoa-liều là một mồi giết tàn trong đời vãn-mãn mà giờ, nó mang lấy
 nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, kỳ là một giống bệnh rất hiểm, rất độc,
 cho nhân-quần xả-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh hàng hào kiệt,
 có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho họ
 con, kỳ cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chứ như xưa thì đây, từ xưa đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng
 đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới lạ mà
 nghiệm ra. Vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị Bì-đơn-trong
 mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà xông nước, như vậy thì chẳng những
 là hại thân mà lại không cứu bệnh của nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt mồi, cái
 sự hại kỳ rất to. Và chúng tôi tại đây có một số nhỏ, mà nó có vẻ theo như vậy mới
 mạnh máu, chứ không phải là ở nhiệt một chỗ, mà nó như vậy mà xô ra máy mới
 mạnh máu trong cả thân-thân sống sao? Bởi quá là lúc cái nhiệt độc nó đờng
 mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm nhẹ thời đó mà thôi,
 chứ nói lãnh chỗ đặc kỳ hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đờ.

Bởi tại đây của chúng tôi, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông
 Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh kỳ là hoa-bệnh, không nguơn cũng không xô
 lầm, bệnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không
 đặng đờng, cũng như thế người mạnh lại đưa vào các nơi mạnh máu mà dưới các
 chứng độc, hoặc theo mồi hơi, hoặc theo đường tiêu-tiểu, hay là hơi thì mà ra.
 Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì sẽ có công làm cho huyết dịch
 sạch, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sức diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe
 khoắn.

Chú trị các chứng bởi bệnh Hoa-liều kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-lả lở loét,
- Đau bệnh hội-xoái,
- Huyết khô huyết đục,
- Chê độc lây lưa,
- Hạch nơi chỗ độc,
- Bán thân bất toại,
- Đương-mai mọc mủ,
- Ưng thư một ghẻ,
- Lát voi lả đờng tiền,
- Về danh thàng độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đờng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì
 thuốc này trừ dứt độc chằng còn tại đi tại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai
 uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hươu,
 uống mỗi lần ba hươu sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tâm mỗi ngày một lần và
 phải cứ ăn đồ chầu, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hươu giá là..... 0 \$ 00

LỤC-TÍNH-KHÁCH-LÀU
Số 84-29, đường Espagne
SAIGON

Tiệm LỤC-TÍNH-KHÁCH-LÀU, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

Nhà in và nhà bán sách
• HUỖNH-KIM-DANH
12 - 14, Rue Catinal - Saigon

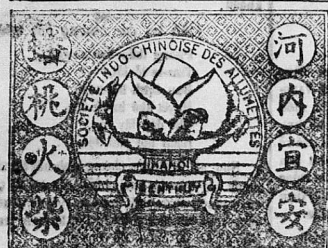
Kính lời chào quý khách, tôi xin được tỏ, nghề bán sách và nhà in của tôi xưa nay mà được bền vững, thiết cũng nhờ quý ông qui-bà có lòng tốt mà giúp tôi mới nên việc thiết tôi thêm cầm chẳng cùng. Nay tôi mới mở thêm một cửa hàng bán sách và in tại các phố hàng Tây, hàng Bắc hàng Tàu, hàng Liêm, hàng Nhật-bản cũng là vậy, nên Tây và đồ đồng, thì tôi chào rằng qui ông qui-bà cũng sẵn lòng giúp tôi cho nên việc luôn. Cái xin qui-bà có lòng hiếu có mà giúp cho cuộc thương-mại của người đồng-bang cũng ngày càng mở man thịnh phát; mai sau mà có được cuộc buôn to, thì tiền bạc ấy cũng luôn chuyên một xứ Nam-kỳ phố không lại ra xứ khác, nhưng tôi là phận đờn-bà thiếu trí, những lời tôi tỏ ra đây hoặc có lời lầm chi thì tôi cũng xin qui ông qui-bà miễn lỗi cho tôi. Vì tôi thấy mấy chủ khách và mấy chủ nhà tôi xứ ta thấy đều nhờ nghề buôn-báo mà làm giàu to, còn đồng-bang ta thì cứ ngồi khoanh tay mà ngồi, ở cho họ ấy họ lượng tiền. Nay đồng-báo ta ngoài Bắc-kỳ đã hết nhiều thứ tệ nạn rất khéo mà lại chắc về công, lại công có ý rõ hơn hàng ngoại quốc. Nên tôi tưởng đồng-bang ta cũng có hết lòng đang những tệ nạn xã hội mà giúp cho đồng nghiệp xã ta cho mau hưng vượng.

NAM-KỶ CHỈ CUỘC
CÔNG-TY

Lò làm giấy Nam-kỷ hiệu là Nam-kỷ chỉ cuộc công-ty, nay lập đã gần thành rồi; nên kể từ ngày nay đã khởi sự mua các thứ giấy lộn và giấy rách. Lục-châu như ai có giấy lộn như kỹ là giấy chi, hoặc giấy rách như là giấy vải, giấy us, thì công-ty đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1° Giấy lộn mua 2500 mỗi 100 kilos.
  - 2° Giấy rách lộn mua 3500 mỗi 100 kilos.
  - 3° Giấy rách trắng hết mua 4500 mỗi 100 kilos.
- Trừ ra lãi và giẻ đen thì không mua.
- Như ai có các thứ giấy lộn và giấy rách đã nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ty tại Saigon, đường d' Adran, số 26 mà bán, thì sẽ có người Đại-ly mua cho.

CÓ MỘT MÌNH HÃNG DENIS FRÈRES
làm Đại-ly, có trữ hộp quẹt hiệu này nội còi Đổng-Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gọi bán lẻ khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE
« Michel THO »
93, Rue Catinal - Saigon

Tiệm phân nòn, dù, gậy cầm tay, đầu và xà bông thơm, phân thoa mặt, vở, giấy lưng gĩa, ở đường Catinal số 93, gần nhà in và bán sách của ông C. ADRIEN ở PIA (Imprimerie Librairie Commerciale) có phòng hết tóc sạch sẽ, giá rẻ. Lành in các thứ sổ, sách, các dụng trong Lăng Túng, bán sách vở cho học trò, mực viết v.v. bán thơ, truyện đủ thứ, sửa may máy viết các hiệu. Lục-châu quan-tố muốn mua món chi, tiệm to không có lời cũng sẵn lòng mua dùm cho có mà gọi chẳng sợ công.

Michel LE-VAN-THU.

ĐẦU ESSENCE HAY LAM

Đầu Essence de Menthe của ông Lương-Y Vi-tê-sanh chế ra, khứ độc hay làm. Bất kỳ nam phụ lão ấu, có ốm, có phog, hoặc cảm mạo phong sương, nóng lạnh, sốt mui, nhức đầu, đau bụng, hoặc bị kiến phog, thay đều dùng được, trong uống ngoài thoa rất nên tiến hiệu. Tại tiệm Nhự-Thiên-Đường Chợ lớn có bán.

Giá: Mỗi ve..... 10\$25
Mười ve..... 2 40

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Một nguồn lợi lớn mà dân ta chẳng dùng hưởng

Trong các nước văn minh nước nào cũng vậy, hễ có một nguồn lợi chi mà bị người dị chứng chiếm đoạt thì nhà nước tri-thức trng lên kêu nài và lo phương liệu để làm thế nào mà vẫn hồi mỗi lợi cho được về tay quốc-dân trong nước mà hưởng nhờ chung với nhau. Trong Nam-kỳ ta đây các nguồn lợi thấy đều bị khách kiều-cư thầu đoạt hết. Nói về nông-nghiệp thì dân ta làm chấy da phòng trắng mới ra hột lúa rồi giao phần xuất dương cho họ lãnh bán mà lấy lợi. Nói về thương-có thì họ làm chủ lợi-trương; dân ta người nào có chi cạnh-tranh muốn ra buôn bán thì sao cũng phải bị họ kềm chế cựa quậy không nổi; mua hàng họ muốn định giá mà cũng phải theo, hụt vốn đền ngân-hàng vay hồi như họ thì không được. Nói đường công-nghệ thì dân ta cũng không thoát khỏi tay họ; máy lo đường làm rồi thì cũng giao cho họ bán giùm cho, mà họ nhum hàng thì cũng cộng lưng nhum đồ cho họ, mà họ còn làm eo xách lá khác nữa.

Đường kinh-tế trong nước ta như thế, lẽ thì quốc-dân ta lo buôn làm mới phải, tế ra coi lại phần đông trong quốc-dân, kẻ thì hiểu biết tư đất, người thì cam bề tự nhước, đầu này lạnh ngắt đầu kia vàng tanh, không thấy ai để

xương làm đều chi mà đem giùm mỗi lợi của quê-hương lại cho người đồng-bang chung hưởng. Máy năm sau đây các nhà soạn báo và những đảng ưu thế hẳn thời đều có lòng nên xuống ra có động trong Lục-châu khuyến ai cũng hiểu thấu sự hại là thế nào, và ai cũng biết phải làm thế nào mà vẫn hồi quyền lợi ấy rồi; bốn-báo tưởng chẳng cần chi phải luận lại đây nữa. Nay bốn-báo xin chỉ một nguồn lợi khác, cũng to mà quốc-dân ta cũng không được hưởng.

Ái cũng biết RƯỢU TRẮNG là một vật dân ta dùng hằng ngày. Tuy chẳng phải mỗi người đều uống rượu, song rượu cũng là một vật cần dùng của quốc-dân, dầu không bằng gạo, nước, và muối đi nữa thì cũng sánh như thuốc, nha-phiền dầu lửa vậy. Mà coi lại trong Nam-kỳ kẻ mướn máy lo đặt rượu trắng, duy có một lo thuộc của người Langsa ở Bình-Tây (Cholon) và một lo ở Bacliêu thuộc của ông Hội-dồng quân-hạt Trần-trình-Trạch là người Annam mà thôi; còn bao nhiêu thì toàn là của người Khách-trú cũ. Xin đồng-bang hãy coi lấy đó, trong một mỗi lợi to tác như vậy, mà người mình có một, còn họ hơn mười, thì làm sao mà không cứ cho lại?

Trong sự lập lo đặt rượu nó có nhiều chỗ khức chiều là lung làm tưởng cũng nên cho đồng-bang hiểu một lần cho tường tất. Trong lời nghị của quan Toàn-quyển ngày 20 Décembre 1902

định thế-lộ về sự lập lò đặt rượu và bán rượu trong Đông-Dương, mới được từ từ có định rằng:

« Người nào hay là hội này, « hàng nào hay là mấy hàng nào « hiệp lại mà muốn đặt rượu Tây « hoặc rượu Annam trong các « Đông-Dương này thì trước hết « phải có phép của quan Quân-Đốc « và Thượng-chánh cho mới được.

« Nếu lò lập ra mà không đúng « thể-cách như luật định, hay là « nếu theo số rượu của dân uống « đó thì chẳng cần gì phải lập « thêm một lò mới nữa, hay là « nếu lập lò rượu thêm mà làm tổn « phí cho số Thượng-chánh về sự « kiểm-đốt chứ không có ích lợi « chi thì nhà-nước không cho « phép lập.»

Theo lời nghị này thì ai cũng tưởng trong Nam-kỳ có nhiều tỉnh như Mỹ-tho, Gò-công, Vinh-long, Châu-độc, Rạch-giá v. v. đều chưa có lò rượu, nếu Đông-bang ta xin phép lập lò đặt rượu thì nhà-nước phải cho, vì trong mấy tỉnh ấy dân số đông, có rượu đặt trong xứ thì dân dùng rượu ấy. Hễ dân dùng thì rượu chắc phải đặt nhiều mới đủ dùng, mà lẽ đặt rượu nhiều thì nhà-nước đánh thuế nhiều, dường ấy có lợi cho số Thượng-chánh chứ chẳng hề khi nào hại. Nếu người trong mấy tỉnh ấy mà lập lò theo thức lệ nhà-nước định thì là trông luật, tác nhiên nhà-nước phải cho phép. Mấy năm nay Đông-bang ta có nhiều người ước muốn xin lập lò đặt rượu, song xin không được, ấy cũng bởi duyên cớ như vậy:

Cách mấy năm trước những nhà tư-bản Langsa hùn vốn mà lập một hội chuyên nghề đặt rượu tại Đông-Dương. Khi hội lập rồi thấy mỗi tỉnh đều có tiệm rượu của khách-trú đặt rượu nếp mà bán cho dân Annam uống. Vì Annam uống rượu của khách-trú xưa nay đã quen rồi, nay hàng đàng này mà đặt, tuy trong sạch hơn rượu của khách-trú, song chưa quen miệng nên dân ít ưa uống. Hàng thầy sự thiệt hại trước mắt như vậy bên xin với Chánh-phủ lập tờ giao kèo để cho một mình được phép đặt rượu bán cho dân uống mà thôi. Những tiệm rượu của khách-trú đã lập rồi đó có nhiều tiệm hàng phải xuất tiền trả vốn cho chủ tiệm rồi đẹp không cho đặt nữa, còn tiệm nào hàng để cho đặt luôn thì đặt được bao nhiêu rượu phải đem giao cho số Thượng-chánh dạng pha trộn với rượu máy rồi mới bán lại cho dân.

Khi ấy những đảng tại mặt trong nước ta, như là chủ-vị Hội-đồng-quản-hạt có xuồng lên kêu nài, tờ cùng Chánh-phủ rằng dân Annam uống rượu của khách-trú đã kêu là « rượu công-xi » đã quen mùi rồi, nay buộc phải uống rượu máy khác mùi thì dân phiền hà lắm. Kêu nài thì là kêu nài như vậy, chứ không phải vì thầy Đông-bang mặt một mối lợi mà kêu nài. Tuy vậy mà số Thượng-chánh cũng muốn làm cho vừa lòng những người ấy, hèn cho máy ông được phép lãnh bài coi bán rượu trong các tỉnh. Nhưng có ông hề khi lãnh được bài như thế rượu trong một hai tỉnh rồi về

lo sắp đặt những bài nhi và bài-bà rông cho đến đoàn quê đó, ai cũng tính làm rồi riêng như thế, chứ không có một người nào đề lòng lo đến sự vẫn hồi quyền-lợi cho công chúng cộng hưởng. Qua đến năm 1913 mần hàng định trong giao kèo với hàng rượu máy rồi, bực trí-thức trong nước ta cũng không ông nào tính phương chi dạng cho Đông-bang được phép lập lò đặt rượu mà tranh mỗi lợi với khách-trú. Vậy có ông Trần-trình-Trạch mới xin lập được một lò rượu tại Bac-Lieu thì hàng đã xướng ra mà kiến nhà-nước rồi, cho nên từ ấy đến nay nhà-nước không cho người Annam nào được phép đặt rượu nữa.

Và cuộc đặt rượu trắng là một mối lợi to tác của Nam-kỳ ta. Khách-trú là kẻ Kiêu-cư chẳng có công ơn chi với Chánh-phủ mà mới đây ở tại Mỹ-tho còn bày tây-chay ông Labbé là một thương-nghiệp-chủ Langsa, thế thì họ chẳng có lòng vì nể Đại-Pháp ta chút nào hết. Vậy những đảng trí thức trong nước là người dân đương mong mỗi cây nhờ, xin các ngài hãy nghiên cứu cách nào rồi xin cùng Chánh-phủ lo làm sao cho dân Annam được phép đặt rượu trắng mà tranh mỗi lợi với khách-trú. Đường kinh-tê trong nước mà được mở mang từ này thì cũng tại các ngài, dân Annam hàng có lòng trông cậy các ngài lắm. Xin các ngài gán

Rộn đàn gia bản thế nước dóm thầy cái sự cử động của bực trong lưu như vậy thì chẳng còn trông mong chi nữa, nên mới đua nhau đặt rượu lậu dặng bán mà lấy lợi. Đã biết sự đặt rượu lậu là sự trái phép nước, song cũng nghĩ rồi thì dân hèn mà dám phạm phép này, thì đời này cũng tại nơi các đảng trong-lưu mà ra, bởi vì bề trên muốn làm lợi cho mình, thì bề dưới há lặn thình mà chịu ép hay sao.

N. C. M. Đ.

Trộn 10 năm trong Nam-kỳ ta từ bực thương-lưu hàng xướng cho đến đoàn quê đó, ai cũng tính làm rồi riêng như thế, chứ không có một người nào đề lòng lo đến sự vẫn hồi quyền-lợi cho công chúng cộng hưởng. Qua đến năm 1913 mần hàng định trong giao kèo với hàng rượu máy rồi, bực trí-thức trong nước ta cũng không ông nào tính phương chi dạng cho Đông-bang được phép lập lò đặt rượu mà tranh mỗi lợi với khách-trú. Vậy có ông Trần-trình-Trạch mới xin lập được một lò rượu tại Bac-Lieu thì hàng đã xướng ra mà kiến nhà-nước rồi, cho nên từ ấy đến nay nhà-nước không cho người Annam nào được phép đặt rượu nữa.

Và cuộc đặt rượu trắng là một mối lợi to tác của Nam-kỳ ta. Khách-trú là kẻ Kiêu-cư chẳng có công ơn chi với Chánh-phủ mà mới đây ở tại Mỹ-tho còn bày tây-chay ông Labbé là một thương-nghiệp-chủ Langsa, thế thì họ chẳng có lòng vì nể Đại-Pháp ta chút nào hết. Vậy những đảng trí thức trong nước là người dân đương mong mỗi cây nhờ, xin các ngài hãy nghiên cứu cách nào rồi xin cùng Chánh-phủ lo làm sao cho dân Annam được phép đặt rượu trắng mà tranh mỗi lợi với khách-trú. Đường kinh-tê trong nước mà được mở mang từ này thì cũng tại các ngài, dân Annam hàng có lòng trông cậy các ngài lắm. Xin các ngài gán

Lời kêu

Nhơn dịp LÀ VINH-KHANH THẮNG-BÌNH, các nơi công-thực, các hàng bạc, các nhà ăn-quán đâu đó thầy đều đóng cửa 4 ngày, là ngày: 12, 13, 14 và 15 Juillet này đang để cho thầy thợ nghỉ ngơi là vui chơi đời thanh-trì.

Vì vậy nên bốn-bảo cũng phải kiêng lối cùng liếc-vi khản-quan xin nghỉ một kỳ. — Kỳ Báo số 479 tới đây, qua đến ngày thứ năm, nhằm ngày 24 Juillet mới xuất bản.

Nông-Cô Min-Đàm
cần cáo.

Các nước ký tên
tờ Hòa-ước

Chiều ngày 28 Jun 1919, hai giờ chiều tại Đại-biểu của các nước đều tụ tại Versailles nơi phòng Gallerie des Glaces đủ mặt. Có quốc-quản giáng hầu oai nghiêm chính.

Qua ba giờ các Đại-biểu của A-lo-mán mới đến. Quan Thừa-tướng Đại-Pháp là ông Clémenteau làm Minh-chủ khai hội, lúc ấy Ngài mới lời vàng ngọc rằng: « Tên của các Đại-biểu A-lo-mán ký đây thì nên kể như sự bảo uớc chắc chắn đời đời những điều giao kết trong tờ Hòa-ước mà thì hành. » Nói dứt lời Ngài liền mời các quan Đại-biểu A-lo-mán ký tên. Đồng-hớ chỉ 3 giờ 12 phút. Đại-biểu A-lo-mán ký tên rồi, kể tới ông Wilson là Đại-

Tổng-Thống nước Huê-kỳ, ông Lloyd George, là Đại-biểu nước Anh-lê, kể đó các quan Đại-biểu nước Ý-ta-li, nước Nhật-bôn, nước Banh-git và nước Gò-rét cũng thực ký vào, Duy có các Đại-biểu của nước Tàu không chịu ký tên vào tờ Hòa-ước mà thôi.

Bản về sự xuất cảng
LÚA GAO NAM-KỲ

Hôm rày có tiếng đồn rằng sẽ cấm lúa gạo xuất cảng, vì nghe nói Mầu-quốc có định phải để dành cho đủ số 300 ngàn tấn gạo của Mầu-quốc để hồi mua khi trước. Mà số gạo Nam-kỳ ta còn xuất cảng được đó thì có 350 ngàn tấn nữa mà thôi; Nếu quả Mầu-quốc muốn mua tới 300 ngàn tấn thì chắc Chánh-phủ phải cấm xuất cảng mà để dành cho Mầu-quốc, và để phòng sự cơ cho dân Nam-kỳ.

Song nghe nói vậy mà thôi, chứ chưa chắc Mầu-quốc gửi giấy chịu mua, vậy thì việc bán gạo cho Mầu-quốc chưa lấy chi làm chắc. Mà cũng chưa rõ Mầu-quốc có đủ tiền mà vận tải cho hết số 300 ngàn tấn gạo ấy hay chăng? Hưởng chi Chánh-phủ là đảng cầm mạng-vận của dân Nam-kỳ, thế thì Chánh-phủ phải từ nghĩ cách nào mà làm cho dân được: nhờ và cho Nông-gia khỏi bị lường bị gạt như khi trước nữa, vì Nông-gia và điền-chủ Annam thì chưa có thể lực gì mà bảo toàn quyền-lợi cho mình được, nên thường bị thương-gia ngoại-quốc kềm chế mà thụ lợi luồn. Bởi vậy nên những Nông-gia và điền-chủ Annam đều chẳng biết trồng cây nơi ai, chỉ trồng nhờ có Chánh-phủ, nên phải phủ thạt cái mạng-vận về tương lai cho một tay Chánh-phủ mà thôi; Chánh-phủ hãy điều đình làm sao cho an thỏa; chứ để cho những khách-trú mua lúa họ bưng lấy đi này mà họ giá lúa thình lình, thì chẳng những là hại cho Nông-gia và điền-chủ, mà thôi, mà cuộc kinh-tê Nam-kỳ cũng phải hư bại hỏng.

Xuất cảng lúa gạo

Bản-báo vì nghe lời đồn cầm xuất cảng lúa gạo, sự e Nông-gia và điền-chủ nông-lông, nên có bản luận sơ lược một đôi điều; trên thì về cùng Chánh-phủ, dưới thì ngỏ với Nông-gia. Vừa may lại thấy lời nghị định cho xuất cảng thêm 75 ngàn tấn gạo trong tháng Juillet này đã ban hành nên vội và phiên dịch và ấn hành cho lục-châu chư điền-chủ và Nông-gia tường lức.

Hơn một tháng nay mấy nhà soạn báo như Langsa & Saigon gây nên một trận bão rất kịch liệt mà bài bác về các vấn đề xuất cảng lúa gạo Nam-kỳ.

Về mùa lúa mới qua rồi đây trong xứ ta bị thất, còn năm nay các nước ở miền Á-Bồng nước nào cũng bị cơ cực nên kiểm mua lúa gạo cho nhiều dạng chờ về cho dân ăn. Chánh-phủ sợ để xuất cảng thông thả như mấy năm trước thì điển chủ bán hết lúa rồi dân trong xứ phải chết đói, nên từ tháng fevrier đến nay định cho xuất cảng mỗi tháng mấy chục ngàn tấn có chừng dặng để dành lúa đủ cho dân ăn cho giáp qua mùa thì. Quan Nguyễn-soái Maspéro thiết kế lòng thương dân, nên ngài mới bày cách cho xuất cảng có hạn.

Hết bản-nghe rồi qua ngày 7 juillet 1949 quan Nguyễn-soái mới ban hành lời nghị định cách cho xuất cảng lúa gạo trong tháng Juillet như vầy:

Điều thứ 1er. — Trong tháng juillet này cho số xuất cảng gạo và lúa nhiều hơn hết là 75 ngàn tấn mà thôi.

Trong số này không kể lúa và cám, vì hai món ấy không cần dự đến luật xuất cảng định đây. Số lúa và gạo cho xuất cảng đó thì chia cho nhà xuất cảng Langsa và nhà xuất cảng thuộc người phương-Đông thế như sau này:

2/3 về phần người Langsa

1/3 về phần người phương-Đông.

Điều thứ 2. — Số cho xuất cảng chia cho nhà xuất cảng Langsa thì giao cho

hội kiểm-sát xuất cảng lãnh chia cho mấy nhà xuất cảng theo như thể lệ định dưới đây:

Mấy người chuyên việc xuất cảng lúa gạo phải xin biến tên vào sổ của hội kiểm-sát xuất cảng lập, trong hạng 48 giờ đồng hồ kể từ giờ ấn hành lời nghị này vào tờ Quãng-cáo của phòng Thương-mại.

Người nào không có chuyên nghề lãnh xuất cảng lúa gạo thường đã 5 năm nay trước ngày ký tên lời nghị này, thì không được biến tên vào sổ ấy.

Sự chia số xuất cảng cho mấy nhà xuất cảng thì do theo số lúa gạo của họ xuất cảng 5 năm sau đây, ai nhiều thì chia cho nhiều, ai ít thì chia cho ít.

Hội kiểm-sát xuất cảng được buộc mấy nhà xuất cảng phải trình chiếu giấy tờ chứng số mình xuất cảng mấy năm trước dặng do theo đó mà phát giấy phép xuất cảng theo cách nói trên kia.

Điều thứ 3. — Số xuất cảng chia cho người phương-Đông thì giao cho phòng Thương-mại của khách-trú tại Cholon định mà chia, song có hội kiểm-sát xuất cảng xem xét.

Điều thứ 4. — Giấy phép cho xuất cảng thì giao cho hội kiểm-sát xuất cảng coi mà phát trong hạng 24 giờ sau khi mắng hạn biến tên vào sổ nói trong điều thứ 2 trên đây.

Điều thứ 5. — Thể lệ nào mà không trái với lời nghị này cũng còn thì hành luôn luôn.

Điều thứ 6. — Quan Nguyễn-soái Nam-kỳ lãnh thì hành lời nghị này.

Saigon le 7 Juillet 1949. Thấy mặt cho quan quyền Tổng Thống Đổng-Dương: Quan quyền Nguyễn-soái Nam-kỳ Ký tên: Maspéro.

Theo lời nghị này thì số lúa xuất cảng trong tháng Juillet cũng bằng số xuất cảng tháng juin. Những điển chủ ta cũng còn bán lúa được chẳng lo chi lúa sụt giá. Còn theo lời thông-tri của Chánh-phủ ấn hành trong N. C. M. Đ. số 116 và 117 thì số lúa Nam-kỳ cũng còn nhiều, chẳng lo chi sự hết lúa đến đời dân chết đói.

N. C. M. Đ.

Trà này trị bệnh cảm hay làm, tiệm Nhị Thiên-Đường có bán.

Thương-vụ luật-lệ

(Tiếp theo)

Nội về Thương-hội và Hội-quí Hiện kiem có năm thứ Thương-Hội: 1er — Tập-Danh-Hội (société en nom collectif).

2er — Tâm-thể-Hội (société en commandite).

3er — Nặc-danh-Hội (société anonyme).

4er — Lâm-thời quyền-thuyết công-ty (association en participation).

5er — Tư-bản vô hạn Công-ty (société à capital variable).

Tâm-thể-Hội chia ra làm hai thứ: Một thứ tên là Tâm-thể-Quyền-lợi Hội (société en Commandite simple ou par intérêt).

Còn một thứ kêu là Tâm-thể Cử phần Hí (société en Commandite par actions).

Tuy háy ra cho nhiều thứ hội; dặng người ta háy lấy mà dùng cho hợp ý mình, chứ nguyên gốc có hai thứ hội cũ này:

1er — Hội người (société de personnes) như Tập-Danh-Hội với Tâm-thể-Quyền lợi Hội.

2er — Hội Vật (Société de Choses) như Tâm-thể-Cử phần Hội với Nặc-Danh-Hội. Còn lâm-thời Quyền-thuyết Công-ty và Tư-bản vô-hạn Công-ty cũng đồng loại với bốn thứ hội kể tên trên đó, song phép lập hội có biến cải chút đỉnh mà thôi.

Sao gọi là Hội-người, Hội-Vật? Hội người là: Nhiều người quen biết với nhau xúm lại mà lập Hội, chẳng dặng người

sa, hư nên chia nhau mà chịu hết, phần hùn mà người chẳng được hưởng cho ai, nếu mấy người kia không chịu; lại lẽ một người Hội-viên nào rủi chết háy là bị khánh-lận, hự tịch biên gia sản, thì Hội phải rã liền.

Còn Hội-Vật, thì không lựa người, định trước mỗi hự hùn là bao nhiêu, rồi hể ai có tiền thì được đóng mà lấy phần lùn ấy; rồi hội lữ vốn thì người Hội-viên chịu lỗ hết quá hết phần hùn của mình thì thôi, chứ không trả chi nữa; phần hùn ấy muốn bán, muốn mua, hể cho ai tự ý, hội viên đâu có chết sẽ bị việc chi nữa; thì hội cũng đứng vững như thường.

(Sau sẽ tiếp theo)

Nguyễn-văn-Cư

Đã mừng mà lại thêm vui...

Đã hèn làm các Thuộc-địa Langsa ai ơi cũng để lòng trong tin bên Mầu-quit, coi A-lo-nâu có chịu ký tên tờ hoà-nước chẳng; mà A-lo-nâu thì cứ xin định nãi mãi. Qu: n Tê-Trưởng Clémenceau bên nói dứt một lời rất khâm khái rằng: lúc này chẳng phải là lúc cái lữ chi nữa, A-lo-nâu phải lo trả lợy y theo điếu-lệ của Liêng-hiệp buộc.

Trong lúc ai lấy ấy còn me mông như đất mông, khó gì biết sẽ được yên ổn hay là còn phải cuộc binh đao nữa. Kê nghe tin lành bên Mầu-quit qua tới hồi 8 giờ 15 phút ngày 29 Juin 1949 cho háy rằng A-lo-nâu đã ký tên tờ hoà ước rồi tại Versailles hôm ngày thờ bảy 28 Juin 1949.

Tức thì quan Nguyễn-coát đánh giầy thép nói cho số điện-tin, dạy phải tường tin cho các ty Chánh-phủ và các hãng thức-giả trong châu-thành Saigon dặng truyền bá cho nhân dân háy cái tin lành có ở đời đã bấy lâu. Song lúc ấy không người giúp việc trong ty điện-tin đã về hết rồi, nên không

ai mà thì hành lữ ấy cho kịp, liền nội hội đó, lệ như tên háy, quan Nguyễn-soái Maspéro bổn thân lữ xe hơi đi với ông Tê Sanli là Quân-lý số Biền-tin tới các nhà hàng, các nhà hát bóng dặng đọc tin lành cho ai háy háy. Trong lúc háy ai ai cũng vui mừng, không biết lời chỉ mà lòng ai-quả ấy cho dặng. Ai nấy cũng về tay rầm nhà, hát.

Marseillaise cũng dặng; còn tại bốn-kêu đường Kinh-lập có nhật binh đánh tới bán Marseillaise, Tây Nam cùng các sắc dân háy đều về tay tự ý họ dặng trời giáng đất. Tại nhà hàng Continental, ăn uống ngổ ngu, đóm dích hát xuống và nhảy đầm, coi cảnh tượng rất vui rất đẹp. Xe có rầm rầm rồ rồ, xe hơi kết có chạy lên chạy xuống đường Catinaut mà hát; cuộc vui này xưa nay đất S.igon n chưa thấy.

Qua 9 giờ 5 phút kiem nhà thờ Đức chúa-Bà rung đở vang trời đầy đất, khắp cả châu thành ai nấy đều háy.

Đến 10 giờ thiếu 5, súng đồng bên v n trời dặng báo tin lành cho khắp lục châu rõ biết.

CÁO THỊ

Những người nào có ở đờng, hoặc con, háy là anh em chi đã vi Mầu-quit mà từ-rời, thì xin háy đến tại đường Colombert số 6 mà trình cho ông Hội-trưởng hội Pháp-viên thuyết lập cuộc ở Vĩnh-khánh thăng-bình biết.

(Thờ g-l-n của hội Pháp-viên thì thuyết lập cuộc ở).

HÃY HỘI THƯ ĐỒNG HỒ

"OMEGA"

Mà mua háy là thứ thì hơn hết

có Lữm số hiệu:

Đã bằng, bằng bạc và bằng các loại kim

L. CAFFORT

Ở tại đường CATHAY SAIGON có bán mà thời-

Trung, Nhứt bát hòa

Trong-quốc cũng ngày càng tỏ lòng chán Nhứt-bôn. Bên Trung-quốc, bên Tàu, háy thấy dân Tàu thông dặng, háy thấy dân Tàu chạy háy Nhứt-bôn.

Chánh-phủ Trung-quốc thấy tình cảnh như vậy thì sợ e hai nước át sinh sự bất hòa mà phải nổi cơn khời lửa, nên sai người đi các tỉnh lập thể đốn ngàn nư tra luôn giờ buổi của dân Trung-quốc.

Báo-giới Nhứt-bôn lại nói cuộc tây-chạy của dân Trung-quốc đương dặng mà toàn làm cho bại hoại đường kinh-tế của Nhứt-bôn đấy, thì chẳng những là hại cho Nhứt mà thôi, mà cũng hại cho Tàu nữa; cho nên cuộc Tây-chạy này có lẽ không lâu dặng.

Nếu Tàu thắng dặng cuộc này thì cái thể-lực tây-chạy của Tàu háy dặng xưa nay đây át sẽ trở nên một đứ bại rất to tác cho toàn-câu, hàng-bỏ của các nước có lẽ một ngày kia sẽ bán không dặng nữa. Các nước oay thầy Nhứt-bôn bị Tàu tây-chạy háy-bỏ đây th cũng nên để ý xét suy cho lẫm, ngộ hể dự phòng háy bừ sự cho để lập thể mà bảo chữa quyền-lợi cho nước nhà.

Còn vụ Sơn-dông thì báo-giới Nhứt-bôn thổ lộ những lời bình như Chánh-phủ Nhứt đã có nói rằng y nhường lại cho Tàu, mà làm cho cuộc giao thông trở lại trong đường thương cơ. Chánh-phủ Nhứt có ý cho dân Nhứt qua ở Sơn-dông mà lập thể sách nhai đấy, là vì trong lúc này gạo càng ngày càng giá cao, dân trong nước có ý muốn sanh đức phần loạn.

NHỤT-BÔN

Việc Nhứt-bôn xin tái chiến cuộc-hòa-bình có các chương loai dặng bình-dặng với nhau này đã bắt thành rồi. Huế-kỳ và Thuộc-địa Íng-lê chẳng chịu cho dân Nhứt xin qua ở trong địa phận hoàn vu của hai nước ấy, sự Nhứt-bôn qua chiếm có mấy nơi ấy rồi sanh sự cảnh tranh nhơn-công miêng cực-dông. Còn bên Thế-giới-mới phía nam thì dân tẻ

chàng quen làm việc nặng nề, nên từ ấy phải dùng nhơn - công Nhựt và Tàu, song mấy từ đó chẳng đứng bình tĩnh vì nhiều chương loại ở chung với nhau thường hay sanh dẫu rồi loạn trong nước lăm. Dân Nhựt muốn kìm chế sanh nhai bằng phải tới mấy nơi ấy mà làm ăn đặng.

Vụ Sơn-dông và vụ xin cho các chương loại bình đẳng nhau, cả hai đều căng cặp với nhau. Nếu Huế-kỳ Ang-lê hàng lỏng cho dân Nhựt xin qua địa phận 2 nước ấy mà lập bề sanh nhai thì Nhựt-bôn chẳng lỏng trả đất Sơn-dông lại cho Tàu.

Còn khi nào mà Nhựt-bôn mất Thuộc-địa Cao-ly rồi thì chất sao cũng sanh trận giặc to đùng cho dân Nhựt có thể tới ở các nước lân cận cùng là các nước khác nữa. Trận giặc nổi đó chất sẽ gồm giết lăm, và Nhựt-bôn cũng liều sanh tử mà ra đầu chiến. Bởi có ấy nên Vạn-quốc-hội chừng nào kiểm định thể chỉ cho dân Nhựt-bôn có quyền tới ở lang các xứ mà sanh nhai cho yên ổn rồi thì mới chịu cho Cao-ly độc lập và trả đất Sơn-dông lại cho Tàu.

Khi Vạn-quốc-hội để cho Nhựt-bôn đứng quyền phân xử việc Sơn-dông với Tàu, thì Nhựt-bôn có lập tờ giao kết với Chánh-phủ Tàu như vậy:

1- Bình Nhựt hiện nay đóng dài theo đường xe lửa từ Giao-châu đến Tô-nam sẽ rút về đồng tại Thanh-Đảo.

2- Chánh-phủ Tàu có phép đặt lính tuần phòng đặng canh gác đường xe lửa từ Giao-châu đến Thanh-Đảo nói đó.

3- Một phần số phí cho lính tuần phòng xe lửa để cho hàng phải chịu.

4- Nhựt-bôn phải lo việc tuần phòng các nhà giầy và các trường học.

5- Nhơn-công giúp số xe lửa thì phải dùng hoặc người Tàu hoặc người Nhựt.

6- Tàu và Nhựt phải hiệp sức nhau mà cai quản đường xe lửa ấy cho tới ngày nước nào định hưởng dụng trọn đường xe lửa ấy thì thôi.

7- Nhựt-Bôn phải hủy bỏ số chánh-trị lập tại Sơn-dông.

Tiếng đồn rằng Chánh-phủ Trung-quốc hiệp một ý với Nhựt-bôn về sự lập tờ giao kết nói trên đó.

MỘT TÊN DÂN BẢN NƯỚC

Bên Thương-hải có một tên dân Trung-quốc theo bọn Nhựt-bôn đặng dẫn đường chỉ nẻo cho Nhựt-bôn thuộc hết mấy cái giếng nước uống.

Rồi sự lâu ra, tên ấy bị bọn đồng chường bắt đánh đập mèm xương, chửi dem vào nhà thương cách ít phút đồng hồ hôn về chín suối.

Bọn Nhựt-bôn ấy cũng bị bắt về tội thuộc người.

Lời rao

Kính lời cho lục-châu và chư-vị dùng rượu đặng rõ; kể từ ngày mùng một tháng Juillet 1919, thì những người Khách-trú và An-nam đặt rượu tại Nam-kỳ sẽ thời bán rượu của Công-xỹ Langsa nữa, chỉ lo bán rượu nếp của mình đặt theo cách thức của Annam thuộc giờ.

Y-kiến của giáo-sư Yoshino

Luận về Chánh-sách Nhựt-bôn thì thô trong buổi này với Tàu

« Tôi chẳng rõ học-trò trường cao-đẳng, ở học tại kinh-đô Nhựt số là bao nhiêu mà không thuận ý với sự giao-thiệp hai nước, song tôi chất trong ít

« Tàu đây có vài trăm học trò các trường ở ấy sẽ hồi hương, không chịu ở Đông-kinh (Tokio) học trường Nhựt-bôn nữa.

« Hôm quan đại-tướng Nhựt Tanaka ở nhóm lại với học trò nước Tàu đặng mà dấn thuyết, ai cũng ngỡ rằng ông

« Tanaka lập thể đồ lòng học-trò Tàu mà cho gièm bết sự cứu oán, chứ không ở để cải hiện trạng ngày nay lại càng trở

« nên hiểm nguy hơn nữa.

« Nếu Chánh-phủ Nhựt-bôn không chính ở đôn Chánh-sách lại thì lòng cứu hận

« của dân Trung-quốc biết bao giờ cho ở người đặng, nhất là Nhựt-bôn chẳng ở nên yếm chế học-trò Tàu, mà dạy lính

« tuần phòng theo dõm hành chúng nó ở như thế. Nếu cứ chỉ xua nay cháng ở đời thì bề giao thiệp Tàu với Nhựt

« ở không muốn tròn đặng.

« Có nhiều người Nhựt lại nói rằng ở trong cuộc Tàu Tây-chạy hàng Nhựt

« ở đây chắc có Huế-kỳ dẫm cẳng xúi ở học dân Trung-quốc lăm; lấy theo

« ở cái hiện tình thì ai cũng nghĩ như vậy, ở chờ ai lưu tâm mà coi cái cuộc này tự

« ở thì chỉ chung thì mới rõ là lời nói ấy ở chẳng nhằm lý; ấy cũng vì vụ Giao-châu,

« ở mà học-trò Trung-quốc bắt bình nên ở thỉnh linh dấy ra tổ lỏng oán hận

« ở Nhựt-bôn chớ ngoại quốc không ai ở xuôi dục cả.

« Thoán như số học-trò Tàu qua Nhựt ở học càng thêm đông hoài mà Nhựt-bôn

« ở không sửa chánh-sách đã dùng xưa ở nay với Tàu đó thì hai nước ở khó mà

« ở hòa hảo với nhau đặng.

NAM-KỠ
Saigon

Thấy vui đặng-từ cùng vui. — Đền ngày 14 Juillet 1919 này là ngày lễ Khánh-điền công-hạ lại cũng chơi luôn cuộc

lễ Vinh-khánh thắng bình mấy ông đội và mấy chú cai về cơ Thủy-quân; sẽ

hiệp với hết thủy lính nội cơ mà bày một cuộc chơi tại Thủy-dinh như vậy:

Từ 9 giờ tới 9 giờ 45..... mùa lăm.

Từ 9 giờ 45 tới 10 giờ rưỡi..... bóng mảu.

Từ 10 giờ rưỡi tới 11 giờ 1 khác..... ông địa năng tiên

Từ 11 giờ 1 khác tới 6 giờ..... hát một thứ tương

Từ 6 giờ tới 6 giờ..... các cuộc trò chơi

Lưu-Khánh tái sanh. — Hôm tuần rồi đây có một chú lính Sơn-dã không phải phụng mạng Bịch-Thoan sai đi cầu Bào-hữu Cung-chúa mà cũng ghé quán uống rượu li-bì, chừng chú quán đòi tiền thì cậu ta học theo mưng cũ của Lưu-Khánh đã hàn đạp ghé ly nhạo gi đếu say hết.

Chú quán oán kinh, phải chạy đi kêu Cung-chúa Thại-Ba. Ủa quán! chạy đi thưa báo. Lính tuần-cảnh phải đến đơm cựa ta về lột ngó đó một đêm.

Cũng nói ngày ấy lại có một cậu nữu ăn tên là Lê-văn-T. cũng bị Kiết-phần phụng hộ, đi cả xi-cà-nhà ngoài đường, nên

lính cũng mới cậu đem về để nghĩ chung với chú Sơn-dã mới nói trên đây một chũ.

Anh Bầy thì vô. — cũng hôm tuần rồi, không hiểu duyên cớ làm sao mà một đám Bombay rầy rã với nhau đi đường Catinat rất nên dữ tợn, ban đầu còn cãi lý bôm sơm; sau cãi thét rồi mới gây qua quyền bằng. Ở ngoài thì có một anh Bầy còn trong tiệm thì túa ra cho tới ba bốn anh Bầy áp lại úa đả một hồi; anh Bầy ở ngoài, quả bất định chừng, nên phải chạy dòng xuống bót.

Giadinh

Xe lửa cãng. — Hôm 6 Juillet rồi đây, xe lửa nhỏ cãng chết hết một người con trai lối 24 - 25 tuổi, gần lối nhà việc Bình-hóa. — Nghe nói người bị cãng ấy có tánh khùng và có bệnh khinh-phong.

Có ông có tại Giadinh đến khám nghiệm rồi chạy tờ cho quan Biện-ly hay.

Tayninh

Ăn trộm lấy đồ bà mụ. — Có Nguyễn-thị-Nh. 36 tuổi làm mụ tại nhà thương Tayninh có rằng đang lúc ban đêm vừa khi ngon giấc, có khách qui cạy cửa vào nhà, có một kẻ quẹo ào giá đặng 40\$00 rồi rút êm, không thưa trình với ai hết.

Có mụ ấy giận vì quẩn vô lễ, tới không thưa mà đi cãng công trình; nên phải đến xin quan thăm nã.

Tanau

Chết oan. — Ở đời ai thấy người quê mùa đột nát cũng thương, song đến chừng thấy cái tục giũ-man của họ mà nổi giận.

Như có một người đờn-bà kia chuyên bưng. Mả trong nhà không đem người đờn-bà ấy vào nhà báo-sáng, hay là chạy nước mụ tới để bà mẹ già ở nhà không

biết chỉ hết mả đấm lăm bõn, ra tay làm mụ để cho con. Khi đờn nhỏ vừa đi đâu, bà thò tay nắm má kéo ra, làm

manh tay quá nên đờn ngang cổ, đờn rơi ra ngoài; thây rất gồm giết. Còn người mẹ thì đau quá rên la vang dấy,

cách vài giờ cũng bức hơi chết tốt.

Chợng mụ nghe báo chạy tới thì sự đã lỡ rồi, bắt phương cứu đặng mụ con đến nằm một đồng cứng ngắt.

Tràcôn

An cướp sát nhơn nữa. — Hôm trước an cướp giết chộc-Kiệt cũng tại làng Trà-côn; nay cũng tại đó, tên Hòa cũng mới bị an cướp đánh bể đầu mà chết nữa.

Vụ an cướp này, có bắt đặng ít đờn tại làng Ham-thông, nay gửi đồng đến Tòa rồi, chừng nào Tòa án những quân bắt được thì mới đưa là mả, mả sẽ cho khán-quan hay.

Cantho

Làm bằng kính đặng rình đồ chớ. — Theo như những người tu hành, thì tụng kinh, niệm Phật, đánh chuông ấy là lễ thường mà cũng là thân-quan mới nghe nói vậy, có lẽ cũng là tại một chất.

Xin hãy xem chuyện dưới đây thì rõ: Số là có 3 người ở trong ấp tôi đây, là

trộm cướp có danh, là xừ đờn hay. Ngày 2 tên ấy (M... H... T...) muốn

mạ trắng đem người-ta, nên sắm chuông mõ và n đi đêm đều có tụng kinh, bề

đem vào mắc đi xóm, thì mới là không tụng. (Ấy là mắc đi lăm ăn xa đả) Tên

M... và T..., hiện bảy giờ học lăm thay pháp nữa mới là ngộ cho chớ!

«Ồn tên H... thì cạo đầu tọc lỗ đồng giũ thấy chừa. (Tên H... này bị án 5,6

lần rồi, mà va đi bốn hay bực nhứt, có lẽ va cạo đầu cho người ta khó nằm, hoặc

để lợi sống chớ gì?) Bọn này nó lăm như vậy, nó nghĩ chẳng

ai hay, mà nó ập tới đây, những người có tai mắt thì người-ta đờn hiểu cách ở

chỉ của chúng nó rồi. Tới tọc ao sao, 4 ngày kia chúng nó sẽ đem chuông mõ và

kinh kệ của chúng nó, vô trong khám mà tụng. Rán coi chừng bọn đó cho lăm

bớ chừ-vị đồng-bang!

Cantho, T. H. lai cào

Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lăm.

(TRÁI ĐÀ)

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi.

Tàu Khách-trà hai Chết. - Chiếc tàu Đông-Lợi của khách-trà, đưa bộ hành ngã Mỹ-tho, Cánhtho.

Hôm trước đây chạy tới lời nhà thầy chín Khai (kính Trầuloặc) nhận chìm 1 chiếc Sam-bân, của chệch Sóc đi chợ bỏ hàng, hàng hoá cả thấy dưới sam-bân gần 400x00 đồng, đó đạt vớt lên đặng bộ, mà ước cũng nhiều, còn trỏ mắt và hư hao, đáng chừng năm chục.

Chệch Sóc còn đang kiện thưa, mà chưa biết thế nào.

Soctrang

Ấn cướp lượm rớt. - Nguyễn đăm 29 Mơi 1919 rang mốt 30, lúc 12 giờ khuya có một bọn ăn cướp số về 8 người, về mặt đồng của nhà Huých-thị-Ngọc ở tại Barinh, làng Thuận-hóa (Soctrang); khi ăn cướp phá cửa rồi về n'á bắt tái-chủ là thị-Ngọc trối lại hạch hỏi tiền bạc, thị-Ngọc không chịu chi, tên phó đảng đánh thị-Ngọc 1 cây roi trên đầu tét da đầu máu ra lai láng, rồi chúng nó ép vô khuôn hết tái-vật, giá đáng 140 \$00. Chúng bọn ăn cướp kéo nhau đi rồi, tái-chủ là làng lên, lối xóm chạy tới thì bọn ăn cướp đã đi xa rồi. Nhưng mà tái-chủ là thị-Ngọc khai rằng hết mặt một đũa trong bọn ăn cướp ấy tên là Sơn-chân dit Hai Bời (Cao-man) ở gần Barinh; đến sáng ngày tái-chủ vô làng Thuận-hóa (Bồ-thảo) cáo báo thì Hương-quản bắt tên Sơn-chân dit Hai-Bời còn đường tra hỏi.

Nguyễn chủ Barinh hay xa tông, xa làng, xa đôn thù, xa quan quyền và cũng không có chức-việc làng ở đó, nên bọn trộm cướp mới dám lộng như thế.

Sáng lúc này đương khuyết một chức Ban-biên, ông Nhiêu-mỹ chờ chỉ quan lớn chủ tỉnh bằng lòng đỏi thương chúng dân ban cho một chức Ban-biên tại Barinh cho có quyền cai trị thì bọn trộm cướp tất nhiên phải bỏ tay chỉ chừa.

Soctrang, Nguyễn-hữu-Ngọc Surveillant des travaux publics tại ltn.

BẮC-KỲ

Ông quan ba Vinet từ trần. - Hôm 20 Juin, ông quan ba Vinet cầm binh ra giúp bọn ăn cướp « Meo » ở một Diên-biên-Phủ, rồi bị một viên đạn trúng nhằm đầu mà vong mạng. (Courrier ở Haiphong).

Ông Quan-hai Nguyễn-văn-Xuân

Ông Quan hai NGUYỄN-VĂN-XUÂN, là một đảng chiến-sĩ công dạy danh lớn, nay chiến bại rồi nên mới trở về hôn-quê.

Ông Nguyễn-văn-Xuân là trưởng-tử của quan Huých NGUYỄN-VĂN-SỬA, chủ-nhon tờ Nam-trung nhật-báo mà chủ nhà in l'Union. Khi trước ngài học tại trường Bôn-quốc, đến 73 tuổi ngài mới sang học tại thành Alger. Ngài lãnh bằng cấp nhơn tờ Nam-trung nhật-báo mà chủ nhà in l'Union. Khi trước ngài học tại trường Bôn-quốc, đến 73 tuổi ngài mới sang học tại thành Alger. Ngài lãnh bằng cấp nhơn tờ Nam-trung nhật-báo mà chủ nhà in l'Union.

Từ khi Âu-châu k'oi chiến cho đến ngày bãi chiến thì ngài ở tại mặt trận luôn luôn. Ngài lên chức quan hai trước hạng là 24 tháng và trong lúc đại-chiến tại thành Verdun ngài được thưởng chiến-công bội-tính và được lời ban khen của Tướng-souffl'ain rất vinh diệu.

Ngài thuộc cơ binh pháo thủ và có lời nghị của quan Binh-bộ Thượng-tho đổi ngài về Nam kỳ. Ngài xa cách có hương kể trọn 14 năm. Nay ngài về có đóc qui phu-phồn và lịnh nhạc-mầu.

N. C. M. Đ.

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY LA RƯỢU NHƯT HẢO HẠNG

Cuộc kinh-tế của dân Nam-kỳ

CÁCH LÀM GIÀU CỦA DÂN NAM KỲ TRONG NHỮNG NĂM NÔNG.

Dân Nam-kỳ làm giàu nhờ ruộng. Lúc nọ có người bạn hữu-dôi ở Saigon hỏi một ông quan bác-vật Annam sao không làm sách dạy dân Nam-kỳ làm ruộng, vì bạn hữu tôi tưởng nghề làm ruộng của người Thái-Áy giỏi, thì quan bác-vật ấy trả lời rằng: « Người N-kỳ thao cách làm ruộng làm không cho giàu. Tôi không phải nghề một ông bác-vật nói vậy rồi nói theo, vội cho lời ngài từ lý. Song mấy năm nay tôi thế nghề canh nông nên rõ lại quan bác-vật ngài đoán không lầm. Ai hay giáo người nông phu ta ít phải chịu tội rằng họ thao nghề ấy làm, biết coi theo con nước, biết tưới nước chừng trời mưa nắng, biết tưới nước nào phải gieo mạ, phải nhổ mạ, phải dăm phải cấy, biết lúc nào phải trực cho cò chét, biết lúc nào phải gặt cho đặng hao. Làm ruộng mà phải trực không phải thời, thì không thể nào ép cò cho đặng mọc lại đặng. Làm ruộng mà gieo cấy không chăm buổi thì chẳng bị của kerp cũng bị chuột cắn, chẳng khỏi nắng khô cũng khó tránh nước ngập. Gặt hái không nhằm thời, lượm sao cho khỏi bị hao hụt vì lúa rộ mưa dề ».

Bởi vậy một người bấy lâu quen chọn theo thiên thì, đầu ăn học thế nào, đều nói theo sách Tây mà không, để các đồ với, sửa đất thế nào, mà không thao làm ruộng như người nhà quê ở khó bề hơn người nhà quê trong nghề làm ruộng đặng. Làm tốn kém nhiều mà lợi-lộc ít.

M. Phạm-Quyên ở Bắc về Nam-kỳ đi chơi một tháng, xuống ruộng đầu tiên, về ngôi với chế nhà Nam-kỳ người đời mà có tiền nhiều, dân Nam-kỳ làm ruộng không ra gì v. . . . Ồi / Ngu làm sao mà làm giàu đặng? Nói vậy M. Quyên hay chế biết viết Nam-Phong chẳng là người làm tr ? Tôi từng nghe mấy ông luật chuyên gia có bên Tây nói rằng nước nào không giao hết lo biển-liền, biết làm ăn mới sang-gia đặng. Mà ý

tôi và cũng tin chắc chẳng như vậy. Cho hay ngu thì ở dưới người ta, ngu thì nghèo, chớ còn khôn mới giàu. Tôi quyết chẳng chịu tin lời M. Quyên nói rằng ngu mà giàu. Kẻ ngu đầu cha mẹ ông bà để của cải lại, chắt đống cũng không hay gin đút được, tài nào làm ra. của cải muốn ngàn ? Làm giàu phải nằm lo bầy liêu tẩn-toán đo-lường, dôi-xây trổ-trở làm mới đặng, chớ ngu gì lại giàu ? Kể Sĩ ngu làm quan lớn sao được lương bổng nhiều mà giàu? Nồng mà ngu thì lo sủa sả đặng làm ăn sao được thóc vàng mà làm giàu ? Công mà ngu, ai muốn nhiều tiền ? Tao tác giáng cho người làm mà làm giàu ? Thờn, mà ngu thì biết mất lời chi buôn lo bán đắt mà làm giàu ? Lời M. Quyên rất sai.

Có người đọc Nam-phong rồi nói giạ mà nói với tôi rằng: Phạm-Quyên vì trong này mình tiếp đãi-ừ về ngôi bán trở lại khi mình ngu. Ấy cũng như ngoài Bắc bị lực, mình quyền tiền cho ăn làm phước, rồi Nguyễn-manh-Bồng là người Bắc lại lượn nước ép mình chớ mình không có lòng chớ cho đặng hao. Làm ruộng mà phải trực không phải thời, thì không thể nào ép cò cho đặng mọc lại đặng. Làm ruộng mà gieo cấy không chăm buổi thì chẳng bị của kerp cũng bị chuột cắn, chẳng khỏi nắng khô cũng khó tránh nước ngập. Gặt hái không nhằm thời, lượm sao cho khỏi bị hao hụt vì lúa rộ mưa dề ».

Thiếu chi kể làm thơ cảm tạ chú g ta vô cùng. Một hai người Bắc mà khi về bạc lều với dân Nam-kỳ, ấy là kẻ nghịch ý của nhiều tiền trong túi nhờ lấy làm vô ích. Ông ấy sau giàu có bốn biển rồi xai phi cơ, phi cơ, và làm nhiều đều có ích cho thiên hạ làm. Cái há lộn của ông khi trước là góp nhóp cho đủ số đặng làm việc theo ý, muốn cho nên, chớ chẳng phải thiệt chẳng qua là.

Êch đây giết, biết trời cao mà trượng? Chuộc trong hàng hay đất rộng nhiều tr ?

Chớ còn may tay rặng thây rồi, thiệt là : trượng-phu nửa điếm chẳng khi người. Người Langsa nói: Trong một củn sách ở sao cũng có câu hay; trong một nước ở sao cũng có người giỏi. Chớ rằng có ở sao nào mà tin thông thái hết, chẳng xé nào đầu ỉu đại trọn. Có

người ngu, ở kẻ khôn. Ấy vậy dân Bắc cũng như dân Nam. Mà dân Bắc chớ dân Nam nhiều tiền. Hễ nhiều tiền thì có sức đi học xa đặng, ít là nhiều người giỏi. Sao lại gọi ngu?

Có một ông quan cựu Thượng-tho Langsa rất d'nh tiếng nói rằng: « Ở v'au mình, sự học hành rộng hẹp, tùy trong nước mà hay nghèo ».

Kia nước giàu như Huế-ly, biết bao nhiều là trường học, biết bao nhiều là thông thái. Ai mới lượn ra đều chỉ hay, ai mới bày ra máy chỉ giỏi, liền có người xuất vào làm thư, thí nghiệm rồi bèn chế tạo mà làm giàu ? Tao tác giáng cho người làm mà làm giàu ? Thờn, mà ngu thì biết mất lời chi buôn lo bán đắt mà làm giàu ? Lời M. Quyên rất sai.

Ấy vậy dân Nam-kỳ muốn nói ra lời, có ư phải làm ruộng mà đủ, phải kiếm thêm nghề nữa, và như là hết chuyện xai chuyện chơi, để dành tiền trong nước chonhiều, lập cuộc này cuộc kia, hàng kia là n'g mới đặng. Xưa có một ông thông thái như là l-ta-ri rất nên há tên mà có lo làm kiếm tiền thêm hoài. Người ta hỏi ông sao không xai, thêm tiền chi nữa ?

Kiểu tiền làm gì ? Ông trả lời rằng: « Cái của tôi phải có một số tiền cho tôi lên một em nói cuộc lớn-lao của tôi sắp đặt trong lòng. » Cái chi lớn, mà số tiền trong túi nhỏ lấy làm vô ích. Ông ấy sau giàu có bốn biển rồi xai phi cơ, phi cơ, và làm nhiều đều có ích cho thiên hạ làm. Cái há lộn của ông khi trước là góp nhóp cho đủ số đặng làm việc theo ý, muốn cho nên, chớ chẳng phải thiệt chẳng qua là.

Lần này Nam-kỳ ta nhiều người đi học bên Langsa về giới nghề nghiệp, ta rằng để tiền đặng hùng hiệp nhau mà làm ăn, kẻ của người cũng sắp đặt, xong mà theo thời.

Ta chớ tưởng rằng Bắc biết buôn bán, còn dân ta không biết. Dân Bắc ở x'ít ít hué lợi, người nghèo nàn, phải kiếm ăn rần theo nghề buôn nhiều; còn dân ta có tiền không muốn chịu cực đót thôi. Song

có tiền như bấy lâu nay xai quanh năm đủ quàng sống vậy chẳng phải là đủ. Thì làm cho lợi ra nhiều nữa mới lợi bực sống cho. Ròng được bao nhiêu tiền, khá xuất ra làm công chuyện, chớ chẳng nên d'r cút đố hỏi, hoặc làm ra mà thặng thì hết.

Có người chủ-bút nhật-báo Bắc-kỳ nói rằng: « Dân Nam-kỳ làm ruộng, đất bỏ hoang rất nhiều. » Dân xứ ta chẳng phải làm ruộng, có nhiều người một mình cấy cấy một hai công, làm một mốt quanh năm chẳng nhảm. Mấy chỗ đất bỏ hoang là đất chưa tới thời trồng trọt, làm ra hay thất bát làm dân mới ch'đ. Dầu người Bắc-kỳ có vô d'ay, người Bắc-kỳ cũng không thể ăn qua người Nam-kỳ trong cuộc làm ăn được. Chúng ta ở một l'An-pho hay muốn dân Bắc-kỳ ở ban, xai ra ban đây rằng sống năng ít ngày, sau rồi hưởng nhát và làm công chuyện b' hơn dân Nam-kỳ nhiều lắm.

Lúc quan Thân-sĩ Outrey còn làm giám-đốc tỉnh Cánhtho, ngài có muốn một tốp đất Bắc-kỳ vô làm ruộng. Bọn ấy làm mấy năm thất bát, vì không thạo như người Nam-kỳ, bởi thái hoá nên quan Thân-sĩ ngài duy hay là đem đi đầu hết không biết. Bây giờ còn đầu tích lợi ruộng đó ít cái mà kêu là em Bắc-kỳ ». Và lại từ khi bọn ấy đi đến giờ ruộng để lại dân Nam-kỳ cấy cấy trồng mùa luôn luôn, đến đời xua kia là ch'ó khi họ có g'ay mà bây giờ nhà người cất b'ng-b'ng.

Tôi đã nói trước rằng nghề làm ruộng phải thao cho làm mới đ'ực, tuy có để song ai thấy ả gọi rằng b'ng » thì chẳng khâm d'au.

Nhiều ông Langsa mua đất rồi cũng phải tùy cách thì dân của Nam-kỳ làm ruộng mà cấy-b'ra.

Tràon, B'ng-v'ân-Chiêu

VIBULE SAU-DE-WIE DEJAN là một thứ rượu rất có danh tiếng hơn bốn chục năm nay.

Nước đầy không xao, nêu cao không vừng

Xác xuyết làm chi?

Xem báo Nông-cổ số 116 thuật bài của báo Lục-tinh-tân-vấn và bài của qui báo phần đời, làm cho tôi buồn vui chẳng xiết. Buồn là buồn cho qui báo thiết có thanh tỉnh với đồng-báo đồng-nghiệp mà sao hay mang lý tiếng xang há! Vui là vui cho đời đã trở lại như xưa. Báo-giới càng ngày càng phát! Là thì tôi không can dự đến mà chỉ, song nghĩ về đồng loại tương quang vẫn không phải có lòng thiang tở hươu.

Thầy nói lời châm hăm như: « *Đã về trở lại thì thấy các báo trong thế-giới tôi cũng mừng lắm, vậy mới là người viết của Văn-sĩ nhơn hơn ngọn gió của Tướng-quân. Ngặt trong đó có nhiều lời xứng xắn! Tôi xin hỏi thăm ông D. T. Nguyễn, lời ông nói đó có phải là nói hoát xúc mà bán báo cho đặc chúng? Hoặc giữa hơn ai đời nào nên có nói mà trở nũa, hay là có ý gì người vậy? Tôi tưởng theo thính giá của ông thì không lẽ có những lời chỉ sất như thế.* »

Câu thì nói nói phạm đến quốc-thể la vấn vấn, thì sẽ biết nội việc của ta. Quốc-thể nào vậy, quốc-thể Việt-nam hay là quốc-thể Đại-pháp? Nói động tới quốc-thể Việt-nam thì chưa ác ngời việc ông thế nào, như quốc-thể Đại-pháp thì khỏi nói. Kia hàng lược là Đức-quốc mà hết lời rồi còn rúi để hó tay, có khi cả hoàn cầu không ai dám động tới quốc-thể Đại-pháp. Thiết lời nói đó mới nghe thì khẩu khí hùng hào, mà nghe cho kỹ thì là lời nói xam.

Mấy lời trước nói khi miệt người Nam-kỳ đó, tôi thấy bỏ qua, không phải thấy người khi mình mà giận. Minh xét khi nhấm thì chịu khi sái thì thôi, thay nghĩ mà men ai đi phân bì mà chế cợt. Duyệt tiếng người có chí mà không có hạnh, lời nói về chẳng đoái nét làm, không phải cả về lập miệng em là giới. Không thấy bài Tử-Trương văn hán trong sách Luận-ngữ đó sao? Đức Khổng-Tử nói: Lời nói cho ngay, tin, nét làm cho hậu

lành, tuy xa như nước man-mạch đi cũng đặng. Nếu lời nói tục-chạp, nét làm họ thờ ơ gần như người Bắc-kỳ về Nam-kỳ cũng khó đi tới mà ở lâu cho đặng, có phải đi mà lợi đi mà không lợi, đều tại lòng mình phải cũng không phải đó chăng?

Như thấy bạn làm báo có chỗ nào sơ sót, thì dùng lời trung cáo mà khuyên nhau, mà đâu bạn không nghe thì thôi cũng chẳng nên tự nhục. Có đâu lời can đáng đồng-nghiệp mà hăm hăm như Chử-dụ của bá/trên, thiết động nói như các ông đó đầu học cho trở trời cũng không ai thêm phực.

Người mà qui hơn muốn vật là tại có lẽ-nghi, nếu ai không có lẽ-nghi thì thà đi cho sớm! Thi kinh có câu: Tướng thữ hữu thể, tướng thữ hữu thể, nhơn nhi vô lễ, hà bắc siên lễ, (lễ) xem kia chuột còn có vóc; chuột còn có vóc thay, người mà không lễ sao không chết đi cho rành!

Câu nói: Tìm tôi những đứa công-lich mà nói làm cho ra cái và hát quyền thiết nói phải lắm! Các báo Nam-kỳ cũng có nói câu ấy thường rồi, nhưng vì đến lui quá phải khéo, tranh lập nhiều phải

vet mới sanh ra cái cọ một đôi khi, ông đã biết vậy là không nên sao còn buồn lời bất nhả? Thi có khác chi thảng ghét rượu mà mình đã say rồi, cũng như một lời nói chơi, có đôi thì đi xa mà ăn, đứng làm thói ăn mây chúng ghét.

Các ông ơi! đã có giới đồ hơn nhau bao nhiêu đâu mà hồng sơ do dài vẫn. Ngặt chò kỹ mà coi, nước ta từ đời Hổn Sĩ-Nhiếp bố chữ của ta đăm chữ Tàu qua dạy, ta đăm thắm đã lâu tưởng là bản tự, nên Nam-sử có tôn xưng Sĩ-Nhiếp là Giao-châu học tổ. Tử Đại-pháp chính phực nước ta lại đây, cũng dạy ta nữa. Vậy những văn chương hàng mực của nước ta đều là chữ học khinh với hai nước ấy. Nhờ đó mà trai đời tư-cách mà ung nhúm tinh-thần. Thiết chúng ta duy còn có cái xát thịt với bôn, nếu không lo thuốc chi mà bỏ đường cân não định tính quốc-hôn. Đê Bắc Nam rồi về miêng miêng đưa khua, ngó ra như kẻ không hũa, muốn cye kịch thì phải chờ mớ, có chi mà mìn cợt với nhau. Tài tư: Cũng là văn Bắc-kỳ cũ. Trung-bắc tân-vấn nói văn Nam-kỳ là văn hát hội cũng phải. Ngạn-ngữ có câu: thiên địa chi đại nhân nãi như t hí-cuộc nhĩ. Cả

THUỐC ĐIỀU

HÀU

CÀ-LÔP

(TRÀI ĐÁT)

Mùi nó thơm
tho diệu dàng
chẳng có thứ
nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trữ mà thôi

vòng trời đất này đến là một trò hát bội vậy. Ai lại chẳng là hát bội kia?

Nam-phong nói: Người Nam-kỳ làm diên cũng phải. Ngạn-ngữ có câu: Địa sâu tắc nhơn cần, địa phi tắc nhơn lại. Lời tục lại nói: hễ đôi thì đầu gối hay bỏ, rúc nào hay mắc hiểm nghèo thì hay siêng săn. Chê Nam-kỳ ý ba hột lúa không lo nghề chi cả, cũng phải. Ngạn-ngữ có câu: Cấn-son chi ngọc khải đi đàn trước, Bành-lãi chi tân đi ngư từ câu, phi kỳ xa giá kỳ địa nhien dã. Người ở nơi Cần lấy nghề liên chim sẻ. Người ở bến Bành lấy cá nuôi chó, chẳng phải người xa xỉ đâu tại chò nhiều quá vậy. Nói người Nam-kỳ, cũng phải. Thầy Tử-hạ nói: Đồi lòng muốn săn gái mà yếu hiên, thờ cha mẹ thảo, thờ vua ngay, cũng bạn tin thiết, tuy chừa học mà ta cho là có học giới rồi đó, còn người trọng cái đức-tánh, nếu đức-tánh không xong đầu học giới cho máy nào ai có đềm xa.

Thiết là: cu viê đư thánh, thầy tri ở chi thư húng!!

NÊ-TỰ-KHÂM

Lời rao

Nguyễn vợ chồng tôi là Tô-văn-Hưng và Nguyễn-thị-Dương, ở làng Long-Hồ, tổng Bình-Long (Vinh-long) có họ sanh 3 gái 4 trai, duy có tên Tô-văn-Ty, kêu là Bầy là đứa hoang đàng, cờ bạc xài phá cửa vợ chồng tôi từ nhỏ đến nay, nó 27 tuổi không biết bao nhiêu, giờ là 2 năm sau đây mỗi năm tôi trả nợ thế cho nó hơn 2 ngàn đồng bạc.

Vậy nay vợ chồng tôi rao cho Lục-châu hay rằng: Kể từ này về sau vợ chồng tôi không nhìn tên Ty kêu là Bầy là con nũa. Và nếu ai cho nó vay bạc tiền chi nữa, thì không đặng phép đến nay vợ chồng tôi mà đòi hỏi chi nữa hết.

Vinh-long, le 17 Juin 1919.
TÔ-VĂN-HƯNG cấn bặc.

GIẤY HIỆU LE NIL LA GIẤY
TINH-ANH THƯỢNG HẠNG

Ai tin

Madame et Monsieur CAO-TRU-CHU Ex. Maire au village de Vinh-Lai, Propriétaire à Baclieu, et leurs enfants;

Madame et Monsieur CAO-TRU-CUEN, Hურung chủ au village de Khanh-Hoa, Propriétaire à Baclieu, et leurs enfants;

Madame et Monsieur CAO-TRU-TAT, Hურung chủ au village de Vinh-phuoc, Propriétaire à Baclieu, et leurs enfants;

Madame et Monsieur CAO-TRU-PHAT, Interprète au Parquet Général de l'Indochine, Sergent-Major, revendu de France, et leur enfant;

Madame et Monsieur CAO-TRU-HUO, Hურung chủ au village de Vinh-phuoc, Propriétaire à Baclieu, et leurs enfants;

Madame et Monsieur LYONG-CU-TU, Secrétaire du Gouvernement de la Cochinchine et des Provinces, chargé des fonctions de Comptable à l'Inspection de Baclieu, et leurs enfants;

Madame et Monsieur NGUYEN-BÀ-TIEN, Etudiant en Médecine à Hanoi, Propriétaire à Baclieu;

Madame et Monsieur KUTR-VAI-DUO, Commerçant à Baclieu, et leur enfant;

On la doleux de vous faire part de la perte cruelle qu'ils viennent d'éprouver en la personne de Monsieur CAO-MINH-THANH

Madame et Monsieur CAO-MINH-THANH, Hურung chủ au village de Khanh-Hoa, Propriétaire à Baclieu, et leurs enfants;

Leur père, beau père, grand père, grand beau père et bisainx décédé à Baclieu, le 1er juillet 1919, dans sa 60e année.

Et vous prient de bien vouloir assister à ses obsèques qui auront lieu le 23 Juillet 1919 à 6 heures du matin.

On se réunira à la maison mortuaire en face du marché.

Nông-cổ Min-Đam cũng kính gởi đôi lời để tỏ chút tình ai thiết mà xin phân ưu cùng M. Cao-triêu-Phát và qui-quyền của người; sau là câu chúc cho linh-hồn quan Đốc-phủ-Sứ Cao-đại-nhơn sớm được lên chốn Tây-tri tiêu diêu khoái lạc.

Tri sanh già diều

Bên báo lầy làm buồn vì nghe tin rằng bà Nguyễn-xích-Hồng là độc-học trường Ng. X. H. đã tạ trần hôm 1er Juillet 1919

vậy và đã an táng Bà hôm ngày 3 Juillet 1919.

Chúng tôi đợc báo tạm kính đôi hàng để tỏ lòng ai thiết và xin phân ưu với ông Đốc-học Nguyễn-xích-Hồng cùng qui-quyền của người.

N. C. M. Đ.

LỜI CAM TẢ

Tôi nhơn rũi vì trung-niên tán ngẫu, lại thêm trong nhà đơn chiếc, bản biểu trong lòng nên không kịp cho cô-bác anh em hay. Tuy vậy mà cô-bác anh em cũng có lòng chiều cố, nên lúc tôi tổng táng vong thế của tôi, anh em đưa đón rất đong.

Tôi chẳng biết lầy chi mà đến đep cho vừa, nên phải tạm kính đôi hàng mà tạ ơn cô bác anh em là những người có lòng với tôi lúc nọ.

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG kính tạ.

GOVERNEMENT DE LA COCHINCHINE AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'adjudication: 2e Bureau du Gouvernement, 10 Juillet 1919, à neuf heures du matin.

Objet: Fourniture de denrées d'épicerie à l'Hôpital Brouhet et à l'Hôpital indigène de Cochinchine pendant le 2e semestre 1919.

Importance approximative: Voir cahier des charges.

Cautionnements provisoire et définitif: 150000 et 900fr.00.

Bureau où le cahier des charges peut être consulté: 2e Bureau du Gouvernement.

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'adjudication: Inspection de Long-uyen, le 23 Juillet 1919 à neuf heures.

Objet: Fourniture de papeterie, articles de bureau, et fournitures classiques.

Importance approximative: 1000000
Cautionnement provisoire: 25 000
Cautionnement définitif: . . . . . 125fr.

Fourniture de pétrole
Importance approximative: 1200000
Cautionnement provisoire: 31 50
Cautionnement définitif: . . . . . 150fr.

Fourniture de Carbone

Importance approximative	850000
Cautionnement provisoire	41 25
Cautionnement définitif	1061,25

Fourniture de ciment

Importance approximative	500000
Cautionnement provisoire	25 00
Cautionnement définitif	65frs.

Fourniture de peintures et accessoires

Importance approximative	1200000
Cautionnement provisoire	30 00
Cautionnement définitif	150frs.

Bureaux où les cahiers des charges peuvent être consultés :
Bureau de l'Inspection de Longuyon, et 1er Bureau de la Section du Secrétariat du Gouvernement à Saigon.
Longuyon, le 18 Juin 1949.
L'Administrateur
Signé : Le Bret.

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'adjudication: Inspection de Travailleurs, le 22 Juillet 1949, à neuf heures.
Objet: Travaux de construction d'une Ecole cantonale au village de Lac-Thanh.
Importance approximative: 2.318.507.
Cautionnements provisoire et définitif: 50000 et 2500.00.
Bureaux où le dossier peut être consulté: 3e Section du 1er Bureau du Gouvernement et Inspection de Travailleurs.

Saigon, le 2 Juillet 1949.
Le Chef de la 3e Section du 1er Bureau
Signé: Illisible

TRƯỜNG

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

Trường này rộng rãi sạch-sẻ mấy vị giáo-sư dạy dỗ cũng siêng năng ki-lưỡng chỗ ăn chỗ nằm cứu học trò cũng có người chăm nom săn sóc tỉ-tử. Nhét là đồ ăn của học trò lại càng sạch-sẻ qui trọng vô cùng.

Lục-châu chủ-quản-tử có con có cháu cũng nên đem đến đó mà cho nó học, chớ sao liệt-vị cũng được vui lòng, khỏi lo sợ nghĩ ngại chi cả.

TUY KIỂU GIẢI-NHĨA

(Tiếp theo)

«Đầu ai lòng có số câu,
«Tâm minh (1) xin quyết với nhau một lời;
«Chứng minh có đất có trời,
«Bây giờ vượt biển ra khơi quân gi.
Được lời mỹ mới ra đi,
Mách tin họ Bạ tặc thì sắm sanh.
Một nhà dọn dẹp linh đình,
Quét sân, đặt trác (2) rửa bình thấp nhang.
Bạc-sanh qui xuống với vàng,
Quả lờ nguyện hết Thành-hoàng Thổ-công
Ngoài sân, lòng đã tỏ lòng,
Trong mường làm lễ tạ hồng kết duyên (3).
Thành thân mới rước xuống thuyền,
Thuận bừm một lễ xuống miền Châu-thai.
Thuyền vừa đậu bên thành thời,
Bạc-sanh lên trước tìm nơi mọi ngày.
Cũng nhà hàng-viện (4) xưa nay,
Cũng phường bán thịt cũng tay buôn người;
Xem người định giá vừa rồi,
Mới hàng một đũa ra mời thì buôn.
Mướn người thuê kiệu rước nằng,
Bạc đem mặt bạc (5) kiếm đường cho xa.
Kiệu hoa đặt trước thêm hoa,
Bên trông thầy một mụ ra với vàng.

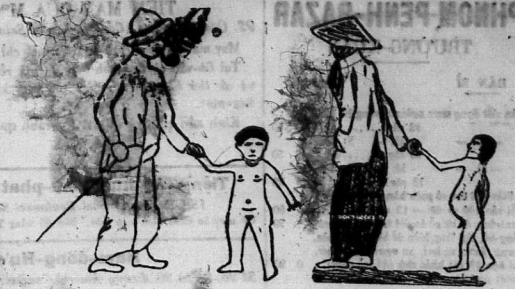
Đầu ai có lòng có số câu với tôi đi nữa,
Thì tâm minh xin thế quyết với nhau một lời.
Chứng minh để có đất cũng trời,
Bây giờ đâu cho vượt biển ra khơi cũng không quân gi.
Mỹ Bạc-sanh được lời Kiều nói rồi, mới ra đi
Được mách tin cho họ Bạ tặc thì sắm sanh
là vật.
Trong cả một nhà xóm nư dọn dẹp linh đình.
Nào là quét sân đặt trác.
nào là rửa bình thấp nhang.
Bạc-sanh với vàng qui xuống.
Bể quả lờ mà nguyện với Thành-hoàng, Thổ-công.
Ngoài sân, lòng đã tỏ lòng với nhau rồi.
Mới vào trong mường mà làm lễ tạ hồng kết duyên.
Sẵn giờ thuận bừm một lễ tạ xuống qua miền Châu-thai.
Thuyền vừa đến bên đầu đò thành thời.
Còn Bạc-sanh lên trước tìm nơi mọi người được bán.
Cũng là nhà hàng-viện xưa nay,
Cũng là phường bán thịt,
Cũng là tay buôn người đó.
Đi xem người và định giá vừa rồi,
Mới hàng một đũa ra mời lời thì buôn.
Mua xong rồi thuê kiệu rước nằng Kiều về.
Thì Bạc-sanh đem bộ mặt bạc kiếm đường trên cho xa.
Đầy nói kiệu hoa tới đặt trước thêm hoa rồi.
Ngó một bên thì thấy một mụ ra với vàng.

NGHĨA XUÔI

Kiểu nói đầu ai lòng có số câu cũng tôi, Tâm-minh xin quyết với nhau một lời, được chứng minh cho có đất có trời. Bây giờ đâu cho có vượt biển ra khơi tôi cũng không quân gi? Được lời Kiều nói, mỹ mới ra đi, mách tin với họ Bạ tặc kia tức thì sắm sanh lễ vật; và cả một nhà xóm nhau dọn dẹp linh đình, nào là quét sân đặt trác, nào là rửa bình, thấp nhang. Đây thì Bạc-sanh qui xuống với vàng, cũng Kiều quả lờ nguyện hết Thành-hoàng Thổ-công ngoài sân thờ nguyện xong, lòng đã tỏ lòng rồi, mới vào trong mường mà làm lễ tạ hồng kết

duyên chớng vỵ. Thành thân rồi, mới rước Kiều xuống thuyền sang có gió thuận bừm một lễ tạ với về miền Châu-thai. Bên nơi thuyền đậu bên thành thời rồi. Bạc-sanh mới lên trước cho được tìm nơi mà bán, rồi rạc cũng là nhà hàng-viện xưa nay cũng là phường bán thịt, cũng là tay buôn người mới xuống gie xem người và định giá vừa rồi; mới hàng một đũa ra mời lời thì buôn. Mua rồi mướn kiệu rước nằng Kiều về, rồi Bạc-sanh nó đem bộ mặt bạc. Kiếm đường mà lánh cho xa. Đây nói kiệu hoa tới, ở một bên đã trông thấy có một mụ bước ra đón rước với-vàng.

DIỄN TỊCH
(1) Tâm-minh là : lời thề với nhau.
(2) Trác là : ghè, bả, đặt bàn ghế đồ hương đèn.
(3) Làm lễ cưới hỏi: kết duyên tổ hồng là thành lễ vợ chồng rồi. (Bạc-hạnh cưới Kiều.)
(4) Cửa hàng mua bán (chỗ lầu-xanh).
(5) Bạc đem mặt bạc là : Bạc-hạnh bán Kiều lấy bạc rồi đem bộ mặt bạc tinh mà đi mất.

DENTIFRICES
THUỐC BÀNH RĂNG CỦA CÁC CHA
BÉNÉDICTINS
de SOULAC
LÀM RA
Thuốc nước, thuốc sệt,
thuốc bột hay là xà-bông.

«Chào anh, vậy chớ anh đóc cháu đi đâu vậy? Hứa mền ơi! Mà sao, cái bụng nó bình tĩnh vậy anh?
«Ồ! rầu quá anh ơi! Phải bụng bình tĩnh mà nói gi, con mắt nó trợn lơ, da bụng kéo gân xanh, đít thì xếp con, dung dung như gỏi tái béo mới là hại cho chớ! Không biết nó đau cái gì lạ quá!
«? ! Thiệt anh lo thì thôi! Nó bị Cam-tích đó chớ gi. Này Thăng con tôi đây hỏi đó cũng vậy da, mà nhờ thuốc Cam-tích của Nhị-thiên-Dương nó uống có một hộp mạnh vo. Để hông! Bây giờ đây rúc sức 3 con cộp vật nó cũng không nói nữa đả anh à!!!

TIỂU THUYẾT
Trước-gi: HỒ-BIỂU-CHÁNH
AI LAM ĐƯỢC
(Tiếp theo)

Nếu trong 5 năm mà qua không về và cũng không thư từ chỉ, thì xin em ở nhà hãy kiên chờng khác làm ăn chỗ ăn phần. Qua đã xét hết rồi, nếu em theo, qua hỏi, thì còn nhiều việc cực khổ thì đây chắc qua phải chết chớ chịu không nổi.
Bạch-Tuyết nghe chớng tình như vậy thì khốc mà đáp rằng:
«Anh thấy em cực khổ anh thương nên mới tình cho em được phần sung sướng mà quên rằng hề đạo làm gái, có chớng thì phải theo chồng, giàu thì chung

hưởng, nghèo thì cũng đồng ăn với chồng, ấy mới phải là đạo gái. Anh tưởng để em thì ăn no ngủ kỹ còn để anh thì bữa đói bữa no, vậy em chịu được hay sao? Anh nghĩ lại coi, anh muốn giữ trọn đạo làm chồng, xin cũng để cho em trốn đạo làm vợ với chớ. Em xin anh từ rày về sau tưởng em là một con nghèo hèn kia mà anh kết bạn dạng lo làm ăn, chớ đừng nhớ em là con quan quyền giàu sang chi hết.
« Nếu vậy thì em phải cực mắng đời của gi. Trời sanh em đã cho em vào chỗ sung sướng rồi, mà cực khổ này là tại nơi anh làm, nếu vậy thì anh chịu sao được.
« Ở đời sự giàu nghèo ai mà biết trước được. Trời mưa còn có khi nắng, người nghèo cũng có thuở giàu, xin anh đừng tưởng như vậy mà thôi chi. Còn thăm em ngày nay mà cực khổ đây ầy cũng bởi trời định chớ lòng người nào

muốn được; mà nếu nói tại lòng người thì tại em chớ nó phải tại anh. Thời em xin anh hãy an lòng; bữa nay bình em 10 phần giảm cũng được 5 phần rồi, còn anh thì ít bữa nữa đây cũng lành ngón chớng rồi đi làm ăn có can chi mà buồn.
Vợ chồng Chi-Đại bàn luận như vậy rồi ngừ. Sáng ngày sao hết gạo nấu, Chi-Đại vay hỏi ai không được tưng thế lại tiệm gạo chệt Xôn ở gần đó mà mua chịu. Chệt Xôn đành bán chịu cho một đồng bạc song nó giao năm bữa nữa phải lại giả gạo cho nó mà trừ. Chi-Đại mừng rỡ hết sức, lật đặt lấy gạo về nấu cho vợ ăn. Khi nấu cơm rồi, ngó lại chai nước mắm thì đã hết bao gạo. Trong lưng húng còn một đồng xu, Chi-Đại rồi thì hết sức, mới hỏi vợ lon-ton Thiệt xin ít bột muối rang rồi đem nhò ra vợ chớng ăn với nhau. Cách ít ngày Chi-Đại lành ngón chớng rồi mới trở lại nghề xe kéo như cũ.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯƠNG-KUÂN

Table with 2 columns: BÀN SÌ and BÀN LỄ. Lists various items like 'Cán viết đượng mực', 'Giấy viết thơ', 'Bầu trắng', etc. with prices.

Le Directeur-Gérant, LY-NHỮ-ĐỨC 25-26 Quai Piquet Phnom-Penh.

11. — ÔNG CHÂU GẶP NHƯ Hưê về, hay việc Chi-Đại bị đuổi bỏ về xứ và việc Bạch-Tuyết trốn bỏ cha mà đi...

TIỆM MAY CỦA Mme HUỠNH-CÔNG-PHÚ 92, Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May mắn to Tây và Annon đã kiêu...

Tiệm Tân-huê Vinh-phat của M. Nguyễn-hữu-Thân 136, đường Colonel Bontonnat Saigon. — Ngang gara xe lửa Mytho.

Nam-dông-Hu'ông khách sạn 28, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon. — Phòng vì sạch sẽ, tiếp đãi tử tế.

Maison THAI-BINH. — Epicerie — Solerie 137, Rue du Colonel Bontonnat Saigon. — Ngang gara xe lửa Mytho.

Tiệm may và hột tóc. hiệu Nam-Châu 104, Boulevard Bonnard Saigon. Hột tóc kỳ-lưỡng lăm, May đồ Annon và đồ Tây, đủ kiểu, giá rẻ, mà giá lại rẻ.

bém tiêm kiến. Khiêu-Nhân nghe như vậy biết chắc là Bạch-Tuyết theo Chi-Đại, trong bụng bốt lo, mau mau trở về tỉnh nghĩ ít ngày...

QUYNH-MỸ NGUYỄN-NGỌC-CU 23 20 đường Amiral-Courbet (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, than, cám trấu, bột, trà-tàu, thuốc hút cũng có vật đứng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây.

ĐÀO-MỸ-THANH Graveur sur tous Métaux TIỆM KHAC CON ĐÁU

Kính trình cùng chư quý vị đồng rồ, tôi có làm các thứ con dấu đồng, dấu cao su các thứ con dấu thay đổi ngày tháng...

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đưng bực nhưi trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp la thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé.

Ông Gold đã lập nhà hát tại Saigon 20 năm công cang, thầy thầy đều rõ chàng công người máy không rung hình chói tốt tươi...

CÁO BẠCH

Kính thưa quý-vị đồng nghiệp hay tôi mới làm một tiêm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon, để sửa các thứ...

Bản sĩ và bản lễ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à bruler và carburé, thứ nhứt là thứ manchons. Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa môn...

TRAI THỢ MỘC HIỆU LƯU LONG Tư Nguyễn-long-Thao Ở lại chợ Lái-thiếu

Trai thợ mộc tôi sáng tạo đồ hơn 5 năm ở chợ anh phủ chợ đường xa hời Saigon-Thuận...

Cần phải trước phủ chợ ở dọn tiêm một tiêm-giành có bán đủ mũ rơm và đồ đánh một túi... an thì trau đều có đủ.

Nguyễn-long-Thao chủ trại kính cáo.

Nhà trường của bà Le Guidéc

Ở tại đường Amiral Page số 1 Ngang hông Nhà-Thờ Nhà-Nước SAIGON

Bà Le Guidéc kính rao cho trong Lục Châu hay, như vị nào có con cháu muốn cho lên Saigon ăn học, thì bà rồ, sẵn lòng tiếp đãi, ăn nghỉ tại nhà trường của bà được hết.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ đồ phụ tùng đường Laro môn hải 99 và 101. (Bất-hộ) Saigon Tuấn-vân-Hiệp chủ tiệm

Kính chng Lục-châu qui khách đng r: Tiem tôi có đóng đồ kieu xe như là: Xe mai, xe hai bánh, xe kien, xe leo và cũng có bán các thứ xe ch sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ hieu, bình xe cao-sun bằng cây giá-ti tiền tây, chũ lai cao-sun đầu để thay trong bánh, kien đèn tay, đồ bắt kè xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây, may rất khéo và chắc, có bán yên cõ, chũng xe hai tầng, bình để thắp đèn khí đã theo xe, son xe... và sửa xe.

Cái xin qui khách có dịp đến Bất-hộ xin ghé lại tiem tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần đóng món chi da thêm mua giúp kieu-ngôi, thì tôi rất cảm ơn họ có. Còn chũ qui khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm mua chi cũng giá cả sẽ sẵn lòng luôn đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bình cao-sun giá-ti, đồ bắt kè da tây nơi tiem Thủ-Binh trước nhà giay xe lửa Mỹ-Saigon, tiem Lục-tinh-lâu số 84 đường d'Espagne.

Tuấn-vân-Hiệp chủ khải

TIỆM-AN-PHONG

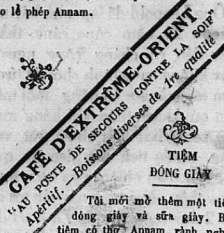
Bán hàng Tàu và hàng Bắc TẠI CHỢ CAO-LÀNH

Kính lời trình chng Lục-châu qui khách đng r: Tiem tôi có bán rùng hàng Tàu những là vân xuyên lảnh nhiều cùng là hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen diều lảng thật tốt không hề r, tôi chắc ý, vì chăm tại Cao-lành tốt (giả r) nên đồ nhuộm đen của tôi hót cao chãm không rớt, đã nhuộm nhiều chãm rất kỳ cang giá r hơn xứ khác, vì các xứ khác phải mua chãm tại xứ tôi giá m, nên không thể bì kieu hàng đen của tôi, còn đồ hàng Bắc tôi cũng đủ thứ, tôi lảnh tại Hà Nội, như qui khách muốn mua vật chi dùng, xin gửi thơ đến, tôi sẽ gửi lại liền, như vậy nào muốn mua nhiều mà bán tôi tính giá thiệt nhe, như muốn hỏi giá trước thì cũng trả lời liền, hàng tôi gửi contre-rembursement.

Cao-lành, Nguyễn-xuân-Trước. Chủ bán

PHÚ-TOÀN 17, 19, Rue Amiral Courbet HALLE CENTRALE (SAIGON)

Kính chng qui ông, qui bà tiem tôi có bán đồ thủ thạc Tây. Bán y giá, thiệt r, cách tiếp rước theo lễ phép Annam.

Xin đóng ban nhiệm thanh giúp tôi nên việc rất đời ơn về chng. Như trong Lục-châu có cần đóng, xin chũr khó viết thơ, tôi sẽ thì hành lập tức.

Chủ tiem: NGUYỄN-VĂN-TANG.

CAFÉ RESTAURANT HIỆU-HIỆU

35-37-38, Rue Amiral Roze, Saigon

Kính chng chũr qui ông qui thấy đng r: Tiem tôi bán cơm tây, đồ ăn nấu thiệt ngon, rừu chất thiệt tốt nhất hạng. Trong ngoài sạch sẽ, đèn khí, quạt máy và bàn ghế xin đẹp hẳn hoi.

Vậy xin mời qui ông qui thấy đng tiem tôi mà dùng thì sẽ sẵn lòng tiếp đãi từ lễ luon.

Qui-ông ở Lục-châu mỗi khi có việc lên ở Saigon, xin hãy ghé tiem tôi mà dùng bữa, chắc sao cũng vui lòng đẹp miệng chũr qui-ông.

Hiệu-Hiệu chủ khải

Café-Restaurant Taverne Francaise NAM-THUẬN-PHÁT

Lê-vân-Lê, successeur, ở tại Ngã-tư quờng Pellerin và đờng Espagne gần dinh Xã-Tây Saigon.

Kính chng chũr qui-ông đng r: nhà hàng bán cơm Tây hieu là Nam-thuận Phát này, nay đã về phần tôi làm chủ rồi, tôi mới tìm đng người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những đồ cho chũr qui-ông phòng khi sai khiến; cúi xin chũr qui-ông có dịp đến thì là bạn đồng-bang mà giúp nhau cho nên việc, còn trong lục châu chũr quân-tử, có dịp chi lên đến Saigon, thàn nhũr chũr ông có lòng chiều cõ, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và cảm tạ chng cng.

Lê-vân-Lê chủ bán.

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catina 1, SAIGON

Có bán dù thờ hàng Tàu, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng r.

Còn thợ may đồng làm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhe.

Xe hơi cho mướn

Kính chng liệt vị đng hay: nay tôi sắm một cái xe hơi OVERLAND 5 chỗ ngồi để cho mướn nếu chũr qui-vị có cần dùng đi chơi, hay là có việc chi, xin hãy lưỡng tình giúp nhau làm ngời. Xe có để sẵn tại đờng d'Adran số 100 Saigon, ngang trước Toà Tân-Báo, bắt lượn là giờ nào, chũr qui vị muốn dùng xin đến đó thì có sẵn.

TRIỆU-CƯƠNG

MỘT TIỆM LỚN TẠI CHOLON, SỐ 188, ĐƯỜNG MARINS MỘT TIỆM MỚI TẠI SAIGON SỐ 3 ĐƯỜNG GALLIENI TRÔNG RĂNG VÀ THAY CÔN MẮT

Kính lời chng Lục-châu chũr qui-ông qui-bà đng r: Nguyễn tiem tôi trông răng đã đi mười mấy năm rồi, tôi cũng rất giỏi về nghề này.

CỦA QUẢN LƯỢNG-Y LANGSA BANG THƯỜNG, cách làm rất khéo- léo và chắc chắn, lại đng đồ thượng hạng, chng hề đổi trá, vàng của tôi bịch đều mười năm cũng còn sáng lóng như mới vậy.

Nay tôi tập thêm một tiem mới tại Saigon (13 Mars 1949) này khai trương) số 3, Boulevard Gallieni, ngang gar, xe lửa Saigon-Cholon (đờng trên) chũr mới Saigon: cũng có trông răng và bịch răng giá thiệt r, cũng có bán các món khác thường đng theo ý của chũr qui-vị, mỗi mỗi các cuộc trong sự mua bán của tiem tôi thời giá cả đều thiệt r hơn các nơi khác chng sai. Vậy tôi kính mời chũr qui-vị hãy thừa đng đến tiem tôi, tôi hết lòng trọng đãi. Chũr như chũr qui-khách ở trong Lục-châu có cần đng đng món chi, xin chũr phiền viết thơ cho tôi hay, tôi sẵn lòng gửi cách CONTRE REMBOURSEMENT.

TRIỆU-CƯƠNG kính mời.

LIM HONG BENG & C° 43, Quai de Belgique, 43 SAIGON

Hàng này có bán sỉ và bán lẻ các thứ nước thơm (Lotion Florale, dầu heo muối xứ Úc-địa-lợi) (Jambons Australie hieu CAYANBA, mỡ sữa Úc-địa-lợi (Benurre Australie), Rừu la-ve hieu «ASAH» Beer, Bón-bon Thủyng-Hải (Sullivan's Candies Shanghai), các thứ bột đờng sanh (Pâtes Alimentaires Shanghai), Bã Cào Huế-kỳ, sữa đật hieu «GOLD LINES» (Kim-Tuyên) dầu hắc (Coaltar) vò xe kéo J.N. và thuốc diệt hình bà Đầm «OLIVENTINA» (Cigarette) vân vân.

Sữa đật hieu «GOLD LINES» này, uống vào rất ngon rất bổ hơn các hieu khác, có gói bán cùng Lục-tinh mà giá cũng r hơn nơi khác, chũr qui-vị hãy mua thử một hộp, sau đi là toại chi.

Những đồ của hãng này đều là mới tinh anh, ngon tốt lạ thường. Lục-Châu chũr quân-tử, muốn mua mà bán lại, xin viết thơ cho hãng chng tôi r, chúng tôi sẽ tính giá r, và sẵn lòng gửi đũ theo chũr qui-vị muốn. Hoặc muốn đng giay thép thì đũ tác như vậy; HONGBENG-SAIGON.

Ajouterie Saigonnaise TIỆM

Minh-thành-Hoà BÁN ĐỒ NỮ TRANG 83, Rue Schroeder. - Saigon

Kính lời chng Lục-châu chũr qui-khách đng r: Nay tôi có mở một tiem bán đồ nữ-trang theo kieu kiem-thời, rất đẹp xinh đẹp, ở tại chợ Saigon đờng Schroeder số 83. Khi trước tôi có lập tiem bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đờng Thủy-binh (Rue des Marins) số 184, tọc danh là hàng khéo-mỏi, nên tôi thường hũn ý qui-bà qui-cõ ưa đng đồ nữ-trang và hũc-mỹ.

Từ khi tôi mở 3 căn tiem ở đây nay cũng như ơn qui-bà chũn cõ cho người đồng-bang nên việc tôi rất cảm-ơn, ngày may mà trong lục-châu hiệp hũng, lập tiem bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và chũr xin chũr ông cho mua thành tụy.

Ngay kính Nguyễn-Vân-Lục đĩ đĩ HỮ-KHO.

Tiệm Hiệp-thành TẠI MYTHO

Kính chng chũr quân-tử trong đĩn Mỹ-tho và các tỉnh lân cận đng hay, nay tôi mới lập ra một tiem, lấy hieu là «Hiệp-Thành» tại chợ Mytho, để làm Đại-lý cho hieu Liên-Thành Chợ-lớn mà bán các thứ nước mắm Phan-thiệt thiệt ngon, và tiem tôi cũng Đại-lý cho hai tiem mợc Lái-thiên của ông Nguyễn-long-Thao và ông Nguyễn-hiệp-Hòa mà bán đủ thứ bàn, tủ, ghế, đng, bằng cây danh mợc như: gỗ, trúc và cẩm-lai, vân vân. Nước mắm đã ngon, mà chũr bán cũng khéo. Lục-châu đũn nghe tiếng đã lâu. Cúi xin chũr ông lấy lòng cõ cấp, đũn giúp bạn đồng-bang, thì tôi thãm cảm chng cng.

Mytho Hiệp-Thành Chủ-nhơn: TÂY-VĂN-QUYÊN Chủ khải

Thi-giọng-hiệu

TIỆM TRƯỞNG HÀNG RẤT KHÉO

Kính bệ chúng cha quê hương quê-bà được về... Nguyên khi trước tôi ở trường ở trường rắng tại tiệm M. Villardet ở đường Marais (Cholon) hơn mười mấy năm, lúc-châu chừ quê hương địa biệt tại và cũng đầu tiên người nghệ thuật rắng xuất đời các loại khác mà thêm màu. Hiệ nay tôi đã tách riêng ra mà lập một tiệm tại đường Avenue Jacquard, số nhà số 54, nơi nhà ăn-công (đó cũ) của ông Huỳnh-tri-Phú (Châ-lun).

Vậy tôi kính xin lược chúm-quên-từ vì lòng hiếu cổ, cần giúp đỡ là người đồng hương thì tôi lấy làm niềm vui mừng công. Tiệm tôi có trưng bày các thứ rắng và nhiều các loại sơn các tiệm, theo sách vở công.

Mở rộng nhất rắng tôi cũng có thuốc, si rắng hồ tô cửa và sửa lại cũng hết số. Còn si ở xa xuôi thì gửi thư cho tôi, hoặc ở gần mà không muốn đến tiệm, thì tôi cũng sẵn lòng đem tại nhà quý-khách mà làm cho, mà cũng không tính gì. Nếu nước họa đến tiệm. Các chú quý-khách muốn rắng màu, rồi trong 1 ngày cho rồi, thì xin phải đến tại tiệm, tôi sẽ đi sửa làm cho vừa lòng quý-khách.

Các việc rắng thì tôi bảo-chứng trong 5 năm, nếu có sự ra thì tôi làm lại không tính tiền.

Tiệm tôi đây việc rắng chắc chắn hẳn hơn mà tiền công lại tính rẻ hơn các nơi khác. Nếu ai đem mỗi đến cho tôi mà muốn rắng rắng thì tôi tính tiền công phần nửa, bằng chừng rắng thì tôi cũng tính tiền học-hồng cho các chú quý-khách (10 / 1).

Thi Ngạc hiệu Chủ nhân, Nguyễn-Trí-An chủ nhân.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Cầu xe lửa Saigon-Covap tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy, đèn ô-xi-đan và đèn alcohol.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niềm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông.

HUYỀN-NGUYỄN-KY.

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng Quý-khách định rõ: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-sơn và bằng đá chạm-thạch đá mỹ, vàng và... Giá rẻ đỡ tốt mà làm mau, nên xin quý-khách ai muốn đóng liền nào, xin gửi thư lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà đóng, thì tôi sẽ bắt tay làm cho vừa ý.

TÂN-NGUYỄN-KY 80, Rue Catina, 80 - Saigon

Thuốc Cam-tích này tại tiệm NH-TRÍ-THIÊN-ĐƯƠNG ở tại đường Canton số 10... Chạy-lớn có bán, hay làm; Hết-vị có thể mua và cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm lắm.

Mỗi gói 10 bánh... 0.40 Mỗi gói 100 bánh... 0.30

TIỆM

Trương-vân-Han h

SADEG

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Linh thập mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hóa, tã, tã, ky-yên, tã-gia, hã-tho.

Khăn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mớ và bán lẻ vô ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà cho mà không đi).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VÂN-HANH chủ nhân.

GRAVURE

MÉTAUX ET MARCHÉS

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khác đủ kiểu con dấu đồng và mù thung. Có chạm mỹ bia đá chạm thạch đá mỹ. Tôi có in đủ kiểu trong catalogue (mục lục) để cho quý-vị lựa kiểu mà dùng. Xin chúm tôn chiểu có tới rất cảm ơn.

Nay Minh.

VỪA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NHIỆM ANGE MOTTET và công-ty

H. BLANC và HAUFF

Đường Catina, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

Nước PERRIER

Như Soda; mua nguyên thùng

và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mỗi nửa ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condense

Yàng sữa béo lớn

Sữa bò hiệu CON GẤU tại nhà Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD; viết rõ ràng lắm.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tình những tuồng mới đã hay mà lại vui, thúo nay Nam-kỳ chưa hề có. Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiện khĩa.

Lời rao

Kính cáo công-chư quý ông và quý thầy đồng hay.

Tôi là Nguyễn-vân-Mỹ chủ tiệm bán sơn tại đường d'Adran môn bài số 110, kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi dời lên qua đường d'Ormay môn bài số 49.

Xin quý ông và quý thầy nhảm lúc nhảm đư, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Nguyễn-vân-Mỹ 49, RUE D'ORMAY, 49 - SAIGON

ĐẦU XÔ

Của nhà thuốc

NHÍ-THIÊN-ĐƯƠNG

38, Rue de Canton - Cholon

Đầu xô này của nhà thuốc hết công nghiên cứu mà chế ra, rất ngon thuận miệng sạch sẽ, những người uống này trong miệng, hoặc đau trái đực đực, hoặc uống cầm nhứt đần, hải miệng, ăn khò; ng tiêu đường đại tiện 1 tuần liền. Hễ uống thứ đầu này mà xô thì thấy hiệu nghiệm lắm.

Cách dùng:

Sớm mai để bụng đói, trộn số với nước chè-phè mà uống.

Người lớn mỗi lần uống một ve.

Canh (2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh, 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh. Giá mỗi ve..... 0.30

Thuốc bột để chà răng

Của nhà thuốc

NHÍ-THIÊN-ĐƯƠNG

38, Rue de Canton - Cholon

Phản người ở đời, răng là một vật rất quý cần phải giữ gìn, nếu không giữ gìn ỷ mà giữ gìn, thường thấy có nhiều người chen bạc làm tooth mà răng đã rụng hết, cho nên phải có bột chà răng để chà răng là để rửa sạch răng.

Bởi nghĩ vậy, cho nên nhà thuốc chúng tôi nhảm nghiên, gia tâm nghiên cứu mà chế luyện ra một thứ bột chà răng, để chà răng thơm miệng mà giữ được răng. Nếu dùng bột chà răng miệng chà răng cho trắng mỗi ngày, thì răng sẽ sạch mà lại liền chắc lại, khỏi lo đau nhức răng nữa.

Mỗi hộp bột chà răng 0.30